

Mha Puja 2022 • October 2022 • NEPAL SAMBAT 1143

Guthi

गुथि

magazine

**terms & conditions apply*

MORTGAGES MADE SIMPLE.

Our team has years of experience in the industry. So, in addition to the skills and competency of our advisers, you can rest assured that our company has the depth of experience and knowledge to provide our services for the long term.

We cover Berkshire, Hampshire, Kent,
Surrey, London and Surrounding Areas

0333 090 1616
www.kingsgatefinance.com

AS A MORTGAGE IS SECURED AGAINST YOUR HOME OR PROPERTY, IT COULD BE REPOSSESSED IF YOU DO NOT KEEP UP THE MORTGAGE REPAYMENTS.

OUR EXPERTISE

- ✓ Forces Help to Buy Mortgage
- ✓ First Time Buyer First Time Landlord
- ✓ Income Boost Mortgage
- ✓ Deposit Boost Mortgage
- ✓ Commercial Mortgages
- ✓ New Build Mortgages
- ✓ Remortgages
- ✓ Life Insurance
- ✓ Income Protection
- ✓ Private Medical Insurance
- ✓ Home Insurances
- ✓ Will Writing

नेपाली राजदूतावास
EMBASSY OF NEPAL, LONDON

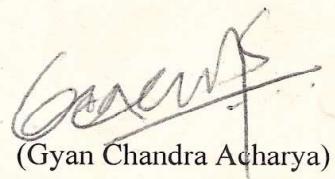
AMBASSADOR

Message

I am happy to learn that the Pasa puchah Guthi UK (PPG UK) is publishing a new edition of its souvenir named 'Guthi Magazine 2022' on the auspicious occasion of Mha Puja and Newah New Year 'Nepal Sambat 1143'.

Nepal is a country with multi-ethnic, multi-lingual, and multi-cultural characteristics and different ethnic groups contribute to make the consolidated ethnic cohesion of Nepal. Newah culture is rich in its tradition, art and architecture. The Pasa Puchah Guthi UK is collaborating with the Newah community in the UK to present and advance the Newah arts, literature, music, dance, customs and rituals. Their efforts have introduced diversity of Nepal to the British audience thus promoting the composite cultural heritage of Nepal. I believe, PPG UK would continue to promote its culture, rituals and traditions in the days to come. Apart from this, I would also like to appreciate their contributions in the areas of social welfare and humanitarian reliefs including during disasters in Nepal.

I would like to extend my best wishes to the Pasa Puchah Guthi UK for its continued success in all endeavours and extend best wishes on the happy occasion of Mha Puja and Nepal Sambat 1143.

(Gyan Chandra Acharya)

पासा पुचह गुथि, संघ PASA PUCHAH GUTHI, UK

Email: info@ppguk.org | Web: www.ppguk.org
23a Boston Parade, W7 2DG

Charity Registered: 1182134
19 October 2022

पासा पुचः गुथिया नायः या धापू

ज्वजलपा! हनेबहपि भाजु-मयजु सकलपिंत।

नेपाल सम्बत, राष्ट्रिय सम्बत १९४३ कर्यौगु न्हूदँया लसताय सकल नेपालियिंत व हलियंक देस बिदेश च्वनादिपि सकल हनेबहपि भाजु मयजु तः भि उसाय, ता आयुया नाप सकसिया प्रगति, उन्ति व सम्बृद्धिया कामना यासे थो झिगु नेवाया दसेमधे तः धंगु नख म्ह पुजा, न्हुगु दया लसताय पास पुचः गुथि युके.लण्डनया नाय जि रुकमणि मानन्धरया पाखे गुथिया सकल ज्यासना पुचया दुः ज पिन्त व निस्वार्थ भावना गुथियात ग्वाली यानादिपि व दान विया ग्वालि यानादिपि सकल पिंत जिगु दु- नुगलनिसे भिंतुना देछाना।

थगू मादेय् नेपा: भुमि त्वता झिं तापक्क बेलायत देसे कर्म भुमि लुमका झि थन च्वना वोईच्वना।

सन् २००० सालय पासा पुचः गुथि युके लण्डन न गुथि पलिस्था जुगु ख। सन् २००० सालनिसे मदिक पासा पुचः गुथि युके लण्डन न दे दस म्ह पुजा नखः हनावया च्वनागु दु।

पास पुचः गुथि युके लण्डन न नखः हनावया च्वनागु २२ निं निद क्यन।

नेपाल सम्बतया नी स्वना दिम्ह शंखधर साख्या: यात राष्ट्रिय विभिन्न कथ नेपाल राज्य पाखे नाला काय् धुकूगु दु। जि नेपालिं पिनिगु तधंगु प्याछिगु भाग्य हे ख।

नेपाल सम्बतयात झि सकसियाँ मान्यता देशका नेपा दे या राष्ट्रिय सम्बत कथ मान्यताझित दत।

बेलायते मेगु था थासे न नेवा तयगु बस्ति दुगु जुलि पास पुचः गुथि युके लण्डन या पाखे बुलु बुलु थि थि थासे पासा पुचः गुथि या कच्चात निस्वनेगु ज्या तः जु जु वन। सकल कच्चा पिंस प्रेरणा कासे म्ह पुजा नखः न्हाकावयाच्वगु दु। थो पासा पुचः गुथि युके.लण्डनया तधंगु गौरवया खॉ।

लिपा बि.व.ति या न पलिस्था जुल वया लिपा नि द या नेवा मुना (बृहत नेवा भेला) व दि खुनु बेलायत गुलिन नेवा बसबास यानादिपि सकल नेवार मुनिगु दि जुल।

झिगु संस्कृति क्वातिक्क बाँलक झिसॅ जक म्हसिकेगु मखु

नाप नाप मेपिंत न झिगु संस्कृति म्हसिका बियगु व फतले फकः कुतयाना नेवा प्रति दुनुगल निसे श्रद्धा भावना दुगु ख।

झि नेवा धका सम्बोधन यायगु न गौरव ख।

मलसा दु लिपाया पुस्तापछि न मदिक थो झिगु पासा पुचः गुथि यात न्हने न्हका यंका दि धईगु मनतुना कासे न्हुपि पुस्ता दुहा वयाच्वनिपिंत दु- नुगलनिसे भिंतुना देछाना।

सुभाय्।

रुकमणि मानन्धर

नाय

पासा पुचः गुथि युके लन्डन।

Contents

22

32

55

06

06 जित स्यानयाबिउ

08 PRESERVING THE SANCTITY
AND ESSENCE OF NEWA
RITUALS AND TRADITIONS

16 बाह्राःतयेगु गर्भाधान
संस्कार

22 नेवार समाजमा इहि र
बाह्राः

28 ज्याः जंक्चनाप स्वापू
दुगु पक्ष

32 नेवार बालकहरुलाई
गरिने कथापूजा संस्कार

36 खों मदुगु धाः

40 झीगु हलिं

52 जिं छु भिन्तुना बिई

58 सुलाकांसा तेलकासा
म्हितल

60 ख्वपःयाय् गुन्हिपुन्ही

INTRODUCTION

Board of Trustees (BOT) in Pasa Puchah Guthi UK

In 2000AD, Pasa Puchah Guthi, UK(PPGUK) was formed for an intention of celebrating Newah feasts and festival among the close families, Newah and non-newah, in London. The first major event that was organized by PPGUK was Mha Puja and New year Nepal Samvat celebration. This raised the awareness and importance of celebrating Mha Puja among Newah Communities in the UK. People traveled from many various places to attend Mha Puja organized by PPGUK in London.

However, due to the sheer distance that had to be covered, people started to conduct Mha Puja event at the local venue with the local communities. Newah Guthi in the South-East London and Bhimsen Guthi in Aldershot started their own Mha Puja. This was the sign to expand the horizon of PPGUK beyond London.

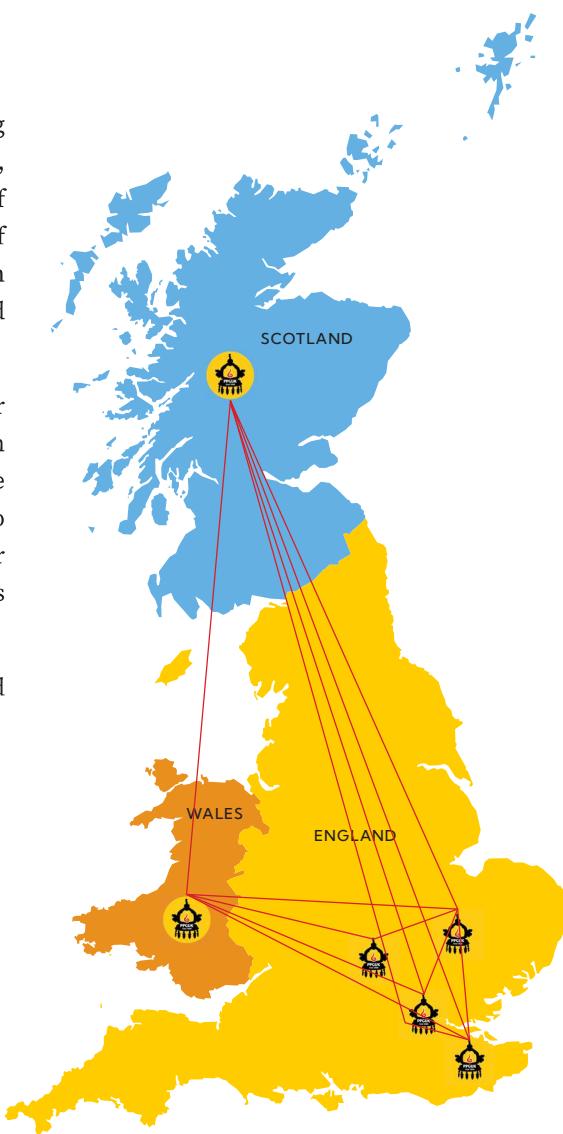
In 2008, a day long congregation, First Newah Muna, was held in Wembley where four branches of Pasa Puchah Guthi UK participated - Pasa Puchah Guthi (UK) - London, Pasa Puchah Guthi(UK) – South-East London, Pasa Puchah Guthi(UK) Aldershot and Pasa Puchah Guthi (UK)- Reading.

Since then PPGUK has been successful in forming two more branches, one in Wales and another one, more recently, in Scotland. All these 6 branches of Pasa Puchah Guthi UK is coordinated by a board of Trustees elected from the representatives of each branch and its called Pasa Puchah Guthi UK – Board of trustees(PPGUK-BOT).

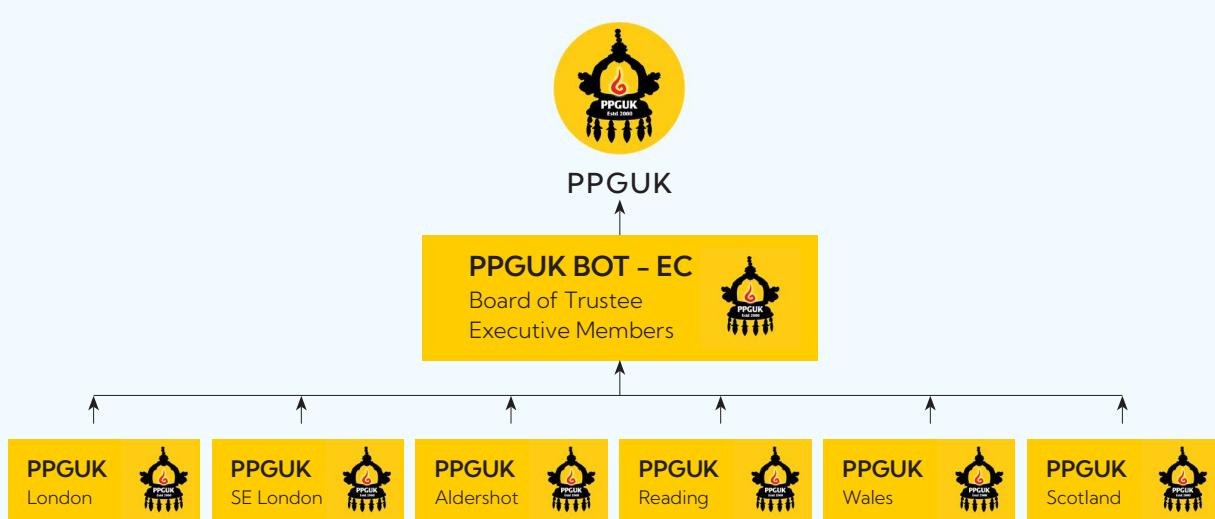
PPGUK-BOT has an election every two years after all the individual branches has their local election and the new Executive committee is elected. All the branches submit their nominated representatives to the PPGUK-BOT. The new PPGUK-BOT is formed after the election from the nominated representatives from the branches.

The executive committee of PPGUK-BOT is formed by following:

- Founder Members
- Advisors
- Representatives of 6 Branches
- 5 Representative from PPGUK London
- 5 Representatives from PPGUK SE London
- 3 Representative from PPGUK SER Aldershot
- 3 Representatives from PPGUK Reading
- 3 Representatives from PPGUK Scotland
- 1 Representative from PPGUK Wales

The graphical representation of PPGUK-BOT:

Pasa Puchah Guthi UK – Board of Trustees(BOT) coordinates between the branches to

1. Formulate policies and code of conducts
2. Communicate and collaborate between the branches
3. Manage and align the vision
4. Address challenges and resolve issues
5. Meet the common objective of the branches
6. Expand the reach of Pasa Puchah Guthi UK and to create new branches in and out of the UK

Since then PPGUK has been successful in forming two more branches, one in Wales and another one, more recently, in Scotland. All these 6 branches of Pasa Puchah Guthi UK is coordinated by a board of Trustees elected from the representatives of each branch and its called Pasa Puchah Guthi UK – Board of trustees(PPGUK-BOT).

PPGUK-BOT has an election every two years after all the individual branches has their local election and the new Executive committee is elected. All the branches submit their nominated representatives to the PPGUK-BOT. The new PPGUK-BOT is formed after the election from the

nominated representatives from the branches.

The executive committee of PPGUK-BOT is formed by following:

- Founder Members
- Advisors
- Representatives of 6 Branches
- 5 Representative from PPGUK London
- 5 Representatives from PPGUK SE London
- 3 Representative from PPGUK SER Aldershot
- 3 Representatives from PPGUK Reading
- 3 Representatives from PPGUK Scotland
- 1 Representative from PPGUK Wales

Pasa Puchah Guthi UK is also a registered charity in the UK. The members of the PPGUK-BOT are also have the responsibility to represent charity committee. Following is the Board of Trustees at Charity Commission committee by consents

- Founder members with consent (9)
- Current registered Trustees (5)
- Officer of Board of Trustees (3)
- Chapter President or their nominees (6)
- Immediate Past President (1)

Every PPGUK-Executive committee have their own agenda and objectives for their term. Following is the mission and vision of the current PPGUK, BOT.

Vision

A globally recognized academically inclined Newah organization with empowered UK branches and international affiliation focused on Newah culture being within the PPGUK Constitution

Values

- Ethics
- Unity and inclusion; focusing on strength and improving frailties
- Strong Communications
- Academia
- Non-political
- Non-Religious
- Open Door policy

Mission

- To empower, enhance and enrich PPGUK branches
- To increase affiliation with international Newah organization with similar vision
- To create new Pasa Puchah Guthi branches in the UK and abroad
- To create leaders of tomorrow
- To run seminars, workshops, event and classes on Newah Culture and history

Current PPGUK-BOT has divided Pasa Puchah Guthi, UK into 4 different verticals as follows:

1. Newah Language, Script and academia – PPGUK - London
2. Newah Culture, Dance and Music – PPGUK – South-East London
3. Newah festival, feast and food – PPGUK - Reading
4. Newah rituals and traditions – PPGUK - Aldershot
5. Newah promotions in internation arena - PPGUK Sctoland

Following is the matrix that is produced by the PPGUK to have the effective coordination and collaboration among branches for this term of 2019-2021.

	PPGUK London	PPGUK SE London	PPGUK Reading	PPGUK Aldershot
PPGUK Aldershot	Language and Script Workshop			
PPGUK Reading	Dance and music training			
PPGUK SE London	Combined Newah Bhwoye	Newah language, script and academia	Newah culture, dance and music	Newah festival feast and food
PPGUK London	Ihee and Brataband events			Newah rituals and tradition

Newah Munah

जित स्यानाबिउ

माँ, ए माँ!
छाय् उखेथुके स्वयागु?
जि छंगु गर्भनिसें नवानाच्वना
जि छंगु गर्भय् दुम्ह असुरक्षित महयाय् मचा।
जित जिगु ल्हातुति, जिगु अंगप्रत्यंग
अझ, जि म्हाय् धकाः म्हसिकाबिइगु
मिसा जुइगु न्ह्यव हे स्यानाबिउ माँ।

खः जि बूगुबलय् निसें
छ पलापतिकं सिनाच्वंगु जिं स्वयेमफु।
म्हाय् हे खः धकाः स्यूगु क्षण निसें छंत जुइगु हेला
अलय् म्हाय् हे जुया
जिं भोगेयायेमागु हेलाया लेखाजोखा तये न्ह्यव हे
जित स्यानाबिउ माँ।

द्यःया कसम
जित स्यागु पाप छन्त वइमखु,
धार्थे धयागु, पत्या मजू ला?
स्व इमित,
गुलि कोमल म्हाय्-पिंत स्यात
छु आः तक छम्हसियात न पाप लगे ज्गू दु ला?

■ अंन्जु सुवाल

छ ढुक्क जू माँ
जित स्यागु पाप छन्त वइमखु।
व स्वया न छन्त ला पेंगु धाम वंगु पुण्य वड।
छाय् स्यु ला?
छाय् धा:सा जि बूगुबलय् छन्त
छेंजःपिनिगु पाखें हेला भोगे याये मालिमखु।

हाकनं जि बुइधुंका जिं न
किजा व जि दथुइ जुयेगु भेदभाव सहयाये मालिमखु।
ब्वेकुथिं लिहां वयेबलय्
इपिं नरपिशाचपिंसं क्षतविक्षत् यानात्वतूगु
जिगु विघ्यंस लास कःनिया बुइ स्वये मालिमखु।
धनीपिनिगु कायूपिनिगु मिखां ल्यंकातये मफूगु
जिगु कोमल जवानीया स्वाँ खुयाबीउगु
छं स्वये मालिमखु
तेजाब वांझ्याबिउगु कुरुप ख्याः
छं स्वये मालिमखु।

भारतया बेश्यालयय् मियातःगु न्यने मालिमखु
थःगु अबु, दाजु-किजा पाखें बलात्कृत ज्गु न्यनेबलय्
छं थःम्ह हे अवश्य बिचाः याइ जुइ
छाय् जिं थुइत गर्भय् हे मकुर्कया धकाः।
उकिं ला धयाच्वना,
जित स्यागु पाप छन्त वइमखु माँ!
छं जित थन स्याये मफुसा
सुडेनी अण्टीयात धयाबिउ
जिगु नामिया थासय् ककु चानाबिउ धकाः
मरवुसा बूगुबलय् निसें जि पलपल सिनाच्वनि
अलय् जित स्वस्वं छ न ला सिनाच्वनि।
धयाबिउ माँ
जिगु ककु चाये मफुसा
मिज बुल धा:सा वया अंग चानाबिउ
वं न जि थें हे जुया म्वायेमा।
चिधिबलय् हे बलत्कार याये मफयेमा।

जित गबलय् कःनिया बुइ
गबलय् गाँया लाँय् दथुइ
सर्वनांग अवस्थाय् सिनाच्वंगु लुइके मदयेमा।
गात माँ जि ला निर्मला व भगिरथी जुये म्हा।
जित स्यागु पाप छन्त वइमखु
व स्वया न छन्त ला पेंगु धाम वंगु पुण्य वड।

बहु नवाः शृग्नारुद्धास्त्र

World Newah Organization

Est'd 2011

Nonprofit Charitable Organization

2nd October 2022 / Ref: GC-2

हनेबहः मह मयजु रुकमणी मानन्धर
नकिं,
पासा पुचः गुथि युके लण्डन
लण्डन, संयुक्त अधिराज्य

भिंतुना!

न्हूँ नेपाल सम्बत् ११४३या लसताय् पासा पुचः गुथि युके लण्डन 'गुथि' लुमन्ति पौ पिथनेत्यंगु खं न्यनाः जि तसकं लय्ता। संयुक्त अधिराज्यय् नेवा: तयगु छगु है सास्कृतिक पुचःया कथं झीस छिकपिंत न्ह्याबलय् तसकं गर्वया भावनां स्वयाच्वना धाः सा छिकपिंसं लण्डनया स्थानीय नेवा: तयगु छाईं छपं यानाः तसकं च्वछायेबहः गु ज्या यानादीगु दु।

नेपाल सम्बत् ११२९स पलिस्था जूसां निसें युरोप महादेशया नेवा: सामाजिक अभियानया इतिहासदुने न्हापांगु अध्याय कथं कया: वयाच्वना धाः सा म्हपजा, मोहनि, यः मरि पुन्हि, येँ पुन्हि, क्वाति पुन्हि थैं थीथी महत्वजाः गु नेवा: तजिलजि व नखः चखः यागु छिकपिंसं देसपिने यानादीगु संरक्षणया नितिं गुलि नं सुभाय् धाः सा मगा:। अथे हे, नेवा: भाय् व लिपि स्यनेज्या थैं थीथी ज्याङ्कवःया पाखेँ झीगु माभाय् नेपालभाषायात न्हू पुस्तायात लः ल्हायेगु लिसें थीथी प्राजिक मुँज्याया गवसाः गवयाः छिकपिंसं क्यनादीगु नेवा: जागरणया लँपूयागु झीसँ उच्च मूल्यांकन यानाच्वना।

उलिं जकः मगा: सें हलिन्यंकया नेवा: तयगु मंका दबू, हलिं नेवा: दबूया न्हापांगु तः मुँज्याया गवसाः गवयेग थैं तसकं पवित्रगु आजु कया: नेपाल सम्बत् ११३२स सुथा लाकः क्वचाः गुलिं छिकपिनिगु मूः भूमिका जूगु नं सदां लुमैकेबहः जू। अनंलि बाल्टिमोरय् जूगु निकवगु, येँ जूगु स्वकवः गू व थुगुसै हे जकः न्यूयॉर्कय् जूगु प्यकवः गू हलिं नेवा: तः मुँज्यालय् नं छिकपिंसं सक्रीय कथं बवति कया: नेवा: एकताया ज्वः मदुगु दसु क्यनादिल।

छिकपिनिग पलां थथे हे मदिक्क क्न्हया: वनाच्वनेमा: व रुकमणीजुयागु नेतृत्वं पुचःयात न्हूगु आयाम बियेफयेमा: धइगु मनंतुसें हलिं नेवा: दबूया पाखेँ न्ह्याबलय् माः गु ग्वाहालि व सहृदय सद्बाव दयान्तुच्वनि धइगु बचं न बियाच्वना।

यकव सुभाय् ! हलिमय् न्ह्याथाय् च्वंसां झी नेवा: !!

संयुक्त श्रेष्ठ
नायः,
हलिं नेवा: दबू

लण्डन. नेपाल संवत् ११४२ कौलाथ्वः सप्तमि

PRESERVING THE SANCTITY AND ESSENCE OF **NEWA RITUALS AND TRADITIONS**

■ BY **DR.JYOTI TULADHAR**

Editor-in-Chief, NEWARLAND

Our Newa culture is a “conglomerated” complex of indigenous knowledge, religious and spiritual beliefs, values, law, and customs. We have diverse communities within the larger fold of Newas who hold their own views on what is considered correct behaviour, or particular ways of conducting social/religious interactions but are unified under the single identity of being a Newa or Nepami. Our belief systems are not solely tied to religion, as there are other types such as political beliefs and personal beliefs. Belief systems also are transformed by interactions with other cultures. In some instances, our belief signals are so confused that we relapse into mental setups which make us gasp in exasperation of “Well, anything goes! everything goes”! Often, our younger generations do not even understand anymore why we have all these festivals and

festivities; and why we carry out these rituals.

Given the exigencies of the situation, as “enlightened” members of the Newa community who have thought deeply about how to preserve our rich historical heritage, we must take care to ensure that our younger generations learn about our belief systems. We need to spend some “quality” time to make ourselves and others understand our unique traditions and customs. Some of the lost and forgotten traditions are also being revived and we see more people involved in jatras/festivals. Our Newa communities in the diaspora have faithfully tried to keep some of our traditions and cultural rituals alive. “Yenza Punhi” and “Mha Puja” are celebrated with great spirit and enthusiasm everywhere. “Ihi” is another favourite life-cycle ritual observed with conscientious attention to the minutest details. This is indeed very commendable.

However, in our enthusiasm to maintain our traditions, we tend to interpret and explain things through our own modern perspectives without clearly understanding the essence of what those rituals express, or why we are instructed to maintain certain rules and do things in a certain way. Besides, interpretations of certain rituals and modes of performing them differ not only between Buddhist and Hindu Newas but also among the Newas of different localities within the Nepal Mandala. Hence, we need to be cautious that we do not misrepresent or misinterpret our cultural traditions.

One such tradition is the life cycle ritual of “Ihi yayegu” which is explained as a practice in which pre-adolescent girls are “married” to Suvarna Kumar who is a symbol of the god Vishnu, ensuring that the girl becomes and remains fertile. It is believed that if the girl’s husband dies later in her life, she is not considered a widow because she is married to Vishnu, and so already has a husband. This was basically done to dodge the tradition of ‘Sati Pratha’, whereby after the husband dies, the widow sacrifices herself in the burn-

ing fire. Another popular belief is that “Ihi” means “Bel Bibaha” that is a wedding with a special fruit Bel which guarantees her fertility and protects her from widowhood.

A Buddhist Scholar, Pandit Badri Ratna Bajracharya has presented a slightly different version of “Ihi” ritual. According to him the word ‘Ihi’ means “time”. This ceremony is performed after a religious resolve made by a girl child’s parents in “time” to grant her freedom to marry anyone of her choice at any time she prefers ONLY after this ritual is completed. In those days, girl-child marriage was the prevailing custom, based on the belief that a girl child must not have her mensuration period start in her parents’ home. She must be given in marriage before her mensuration started. Often her much older husband would die, then the girl-child would become a widow for the rest of her life and suffer all the woes of widowhood.

In order to save their child-daughters from this risk, parents in Newa communities performed this ritualistic wedding “Ihi” in time. The girl-child, once already married in this

Our Newa communities in the diaspora have faithfully tried to keep some of our traditions and cultural rituals alive. “Yenza Punhi” and “Mha Puja” are celebrated with great spirit and enthusiasm everywhere.

symbolic ceremony, could never become a widow, even if her husband died. She could marry again by choice or arrangement. Thus, Ihi ceremony was not only initiation into early adulthood, but was meant to protect against Hindu traditions of child marriage and miseries of widowhood .

This tradition demonstrates how compassion and protective sense of gender equality for daughters held great significance in the Newa value system. In traditional Newa society,

remarriage after “widowhood” was permitted. A woman also had the freedom to leave her husband after marriage by slipping the “marriage betelnuts” either under the husband’s pillow or at his feet and then leaving the house. This automatically annulled the marriage . These unique traditions are part of our cultural heritage.

Changes are inevitable. Influx of new cultural values and thinking can influence our belief systems and interpretations. Ignorance and false sense of importance can sometimes lead us astray and give explanations about things we do not know very much about. Cultural behaviour can also change. There is always the challenge and onslaught of other dominant cultures. Yet, till today we still have very resourceful experts whom we can consult and get the correct interpretations and try to reach out to deeper cosmic meanings symbolically embedded behind every ritual and tradition.

Above all, we should guard against trivialization of our age-old values and traditions. Kumari “Dya:” and “Lakhe”, for instance, are our deified representations of divine energy guarding our Kathmandu Valley, worshipped as deities who protect us. Every ornament that decks their bodies has special meanings. So, they are not to be presented as sources of amusement or entertainment. Writers, artists, painters and organizers of cultural events should take special care not to misinterpret or misrepresent them or their authentic appearances and identities.

Distortion of ancient traditions may gradually lead them to being co-opted by dominant cultures. We will lose not only authenticity of those traditions but their independent identity and existence as well. So, it is very important for us to be “mindful” of how we view our traditions, how we represent them and how we explain them to our younger generations.

“

Writers, artists, painters and organizers of cultural events should take special care not to misinterpret or misrepresent them or their authentic appearances and identities.

FINALIST

London Curry Awards 2019
Nepalese Curry Restaurant
of the Year

nepal
AUTHENTIC DINING

CHAPTER ONE 121 Uxbridge Road Shepherds Bush, London W12 8NL 020 8740 7551

CULTURE & HERITAGE CREATE AN
INCREDIBLE DINING EXPERIENCE

CHAPTER TWO 23 Boston Parade, Hanwell, London W7 2DG 020 8840 1226

FROM THE Foothills of the Himalayas to the vibrant streets of Kathmandu,
Nepal boasts a diverse array of food influenced by the differing climate and ethnicity.

NEPALINLONDON

NEPAL_LONDON

NEPAL_IN_LONDON

PASA PUCHAH GUTHI UK LONDON

WWW.NEPALRESTAURANT.CO.UK

GUTHI MAGAZINE ISSUE 22 11

हलिमय् ब्यबे हःम्ह पुलांम्ह नेवा: मिसा साहित्यकारया
पद्य व गद्य भासं छत्वाःचा जीवनी

मोतिलक्ष्मी उपासिका

■ लोककवि राजभाइ जकःमि

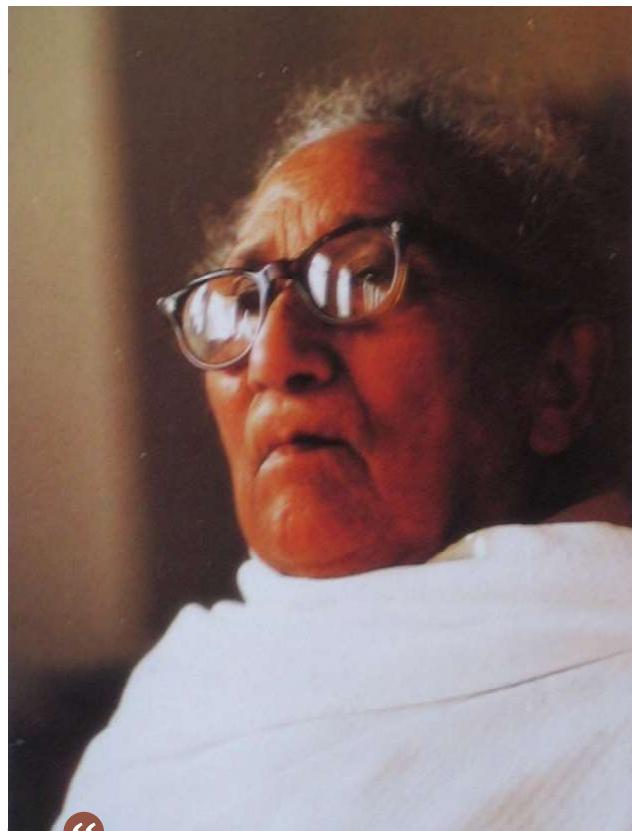
मोतिलक्ष्मी ज्ञान-रश्मी भिंनुगःम्ह उपासिका
खेलुइता: थें झालल थीम्ह झीगु मांभाय्या तिसा ।

चित्तधरया यःम्ह केँहें
सकसियां स्याःन्याःम्ह व
‘झीगु धर्म व कर्मया लँय्
पुण्यया स्वां छाःम्ह व
वैगु कीर्तिइ लूनि अझ न झीगु दुख-सुखया किपा
मोतिलक्ष्मी ज्ञान रश्मी भिंनुगःम्ह उपासिका ।

झीत बिल वं ‘मोतिमा:’ हे
थःगु सृजना इवः छुनाः
बिल सुमंगल बासना नं
धु-धुपार्य् थें थः फुनाः
सर्व-दानी, ज्ञान व गुणी देशया हे अस्मिता
मोतिलक्ष्मी ज्ञान रश्मी भिंनुगःम्ह उपासिका ।

थः भिनाः संसार छगुलिं
भिं-मिखां खंकूम्ह व
ज्ञान-अमरित साक्क झीत
घुतुघुतुं त्वंकूम्ह व
राष्ट्र“या इतिहास पात्र, प्रथम बाखं रचयिता
मोतिलक्ष्मी धर्म-रश्मी भिंनुगःम्ह उपासिका ।

ज्ञान खः व मिसा खलःया
ध्यान खः मन-ब्रान्तिया
थःगु नुगलं बुद्ध खंम्ह
दूत नं खः शान्तिया
धर्म प्यारी, शील-धारी राष्ट्रया गौरव मिसा
मोतिलक्ष्मी ज्ञान रश्मी भिंनुगःम्ह उपासिका ।

“

वय्कःयात कयाः युगकवि सिद्धिचरण श्रेष्ठं
छथाय् थथे बिचाः प्वंकादीगु दु ‘मोतिलक्ष्मी-
यात नाप लाये धुंकाः निर्माणया लँय् न्ह्या:
वनाच्वंम्ह छम्ह भिक्षुणीयात नाप लानागु थें
च्वं । वय्कः विपर्यना ध्यानय् तसकं दुग्यंम्ह
खः ।

थः भिंसा कतः मिं धइगु परम्परागत नेवा:
धापूयात ल्वयेक थः नं भिना: संसारयात नं मिं मिखां
स्वयावंह छम्ह नेवा: न्ह्यलुवा: मिसा साहित्यकार
खः मोतिलक्ष्मी उपासिका । झी महाकवि चित्तधर
हृदयया केहें वयकः मोतिलक्ष्मी उपासिका मां ला-
नीलक्ष्मी व बौ द्रव्यधर तुलाधरया क्वयं थनि ११३ दं
न्ह्यः अथे धैगु ने.सं. १०२९ दिल्लाथ्व १२ खुन्ह येँदेय्या
तुँछे गल्ली जन्म जूगु खः । वयकलं शिक्षा छेँय् हे
स्वअध्ययन याना: सयेकादीगु खः । मिजंतय्त जक
अप्वः अधिकार बियातःगु सामाजिक व कानुनी मान्य-
तायात कु खिना: वयकलं थ्व संसार मिसा व मिजंया
मंका: थाय् खः धैगु बिचा: प्वकाः झीगु जाति, भाषा,
साहित्य, धर्म व समाज सेवाय् पला: न्ह्याकादीगु खः
। वयकलं झी महाकवि चित्तधरया प्रेरणा कया: नच्चा
बैसंनिसें चिनाखँ, बाखं व निवन्ध विधाय् लहा: न्ह्या-
कादीगु खः । शुरु शुरुइ वयकलं एम. लक्ष्मी नामं
थःगु कृति पिथनादीगु खः । ग्वहे नामं वि.सं १९९०
सालय् वयकःया खय् भासं ‘रोदन’ नांगु बाखं शारदा
पत्रिकाय् पिहां वःगु खः । थुगु बाखं नेपा:मि मिसां
च्वया: पिदंगु नेपा: देय्या हे दकले न्हापांगु प्रकाशित
बाखं खः, ऐतिहासिक बाखं खः । लिपा वयकलं
थःगु साहित्यिक नां उपासिका तयादीगु खः । वयकलं
‘मोतिमा’, धौबजि थें जा:गु तःजिगु च्वखँ मुना सपूँ
पिथनादीगु दु । अथे हे ‘मोति बाखं पुचः पिथनादीगु
दु । अथे हे बौद्ध धर्म सम्बन्धी च्वसु मुना: ‘संघ नामं
सपूँ पिथनादीगु दु । अथे हे चखुंचिया सर्बय् चिनाखँ
मुना सपूँ नं पिथनादीगु दु । च्यादंया नच्चा बैसय
अजिया इच्छाकथं वयकःयात ब्या: याना ब्यूगु खः ।
तर वयकःया ब्या: जीवन सफल मजुल । झिंस्वदंया
बैसय् हे पार पाचुकेगु ज्या जुल ।

वि.सं १००७ या राजनैतिक पर्वय् राणा सरकारं
चित्तधर नापं यक्वसित जेलय् कुन । खुदै तक जेलय्
दुने च्वना: चित्तधरं सुगत सौरभ महाकाव्य च्वःगु
खः । जेलं सुचुका: सुचुका: कुचाकुचा याना: बिया
हयातःगु व महाकाव्यया पाण्डुलिपि मोतिलक्ष्मी सु-
रक्षित यानादीगु खः । वयकलं नेपालभाषा परिषद
च्वन्ह्याकेगु ज्याय् नं तधंगु योगदान यानादीगु दु ।
नेपालभाषा परिषदयात तुँछे चंगु थःगु छेँय् (चित्त-
धरया भावनाकथं) नेपालभाषा परिषदयात लःल्हा-
नादीगु खः । वयकलं छथाय् थःगु बिचा: प्वकादीगु दु
‘जिगु तःधंगु इच्छा धैगु हे नेपालभाषा व नेपालभाषा
परिषदयात ल्यंकेगु खः । थ वयकःया मांभाय् प्रतिया
मतिनाया ज्वःमदुगु दसु खः । ।

नेपालय् थेरवाद बुद्ध शाषणया वयकः छम्ह दुर्यांह
उपासिका खः । संस्वृष्टि व पाली भाषाया नं वयकः-
याके ज्ञान दु । वयकःयात कया: युगकवि सिद्धिचरण
श्रेष्ठ छथाय् थथे बिचा: प्वकादीगु दु ‘मोतिलक्ष्मीयात
नाप लाये धुंका: निर्माणया लँय् न्ह्या: वनाच्वंह छम्ह
मिक्षुणीयात नाप लानागु थें च्वं । वयकः विपश्य-
ना ध्यानय् तसकं दुर्यांह खः । ज्ञानजक दुम्ह मखु
ब्यवहारय् हे बुद्ध धर्मया संस्कारकथं जीवन हनादीम्ह
बुद्ध्या अनुयायी खः । वयकःया योगदानयात कया:
ने.सं. ११११ स प्रतिभा साहित्यिक परिवारया ग्वसालय्
तःजिक जनस्तरं सम्मान यायेगु ज्या जूगु खः ।

मांभासं साहित्य च्वया जक मखु व संगठक जुया:
नं वयकः न्ह्यचिलादीगु दु । वयकः नेपालभाषा मिसा
खलःया संस्थापक अध्यक्ष खः । मिसा खलः थौया
अवस्थाय् थ्यंकेत वयकलं तःधंगु योगदान यानादीगु दु
। सकस्यां येक जिवकाः छि झीगु मांभाय्या अविभा-
वक जुया: ज्या यानादीम्ह वयकः झिल्या: ने.सं. १११७
थिंलाथ्व ५ खुन्ह मदुगु खः । थनि ११३ दं न्ह्यः राणा
कालया इलय् जन्म जूम्ह वयकः छम्ह हलिमय् हे ब्य-
येबहःम्ह छम्ह नेवा: मिसा साहित्यकार खः । तुँछेँ
चंगु वयकःया छेँय् नेपालभाषा परिषदं वयकःया
बःचाधंगु संग्रहालय् स्थापना यानातःगु दु ।

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
११४३

Anil Maharjan and
Family

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
११४३

Bijay Shrestha &
Family

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
११४३

Suresh, Laxmi, Naresh
and Nina Manandhar

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
११४३

Rajesh Maharjan &
Family

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
१९७९

Janaki Manandhar &
Family

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
१९७९

Badri, Kamala, Aadi &
Aabha Maharjan

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
१९७९

Balmukund Joshi &
Family

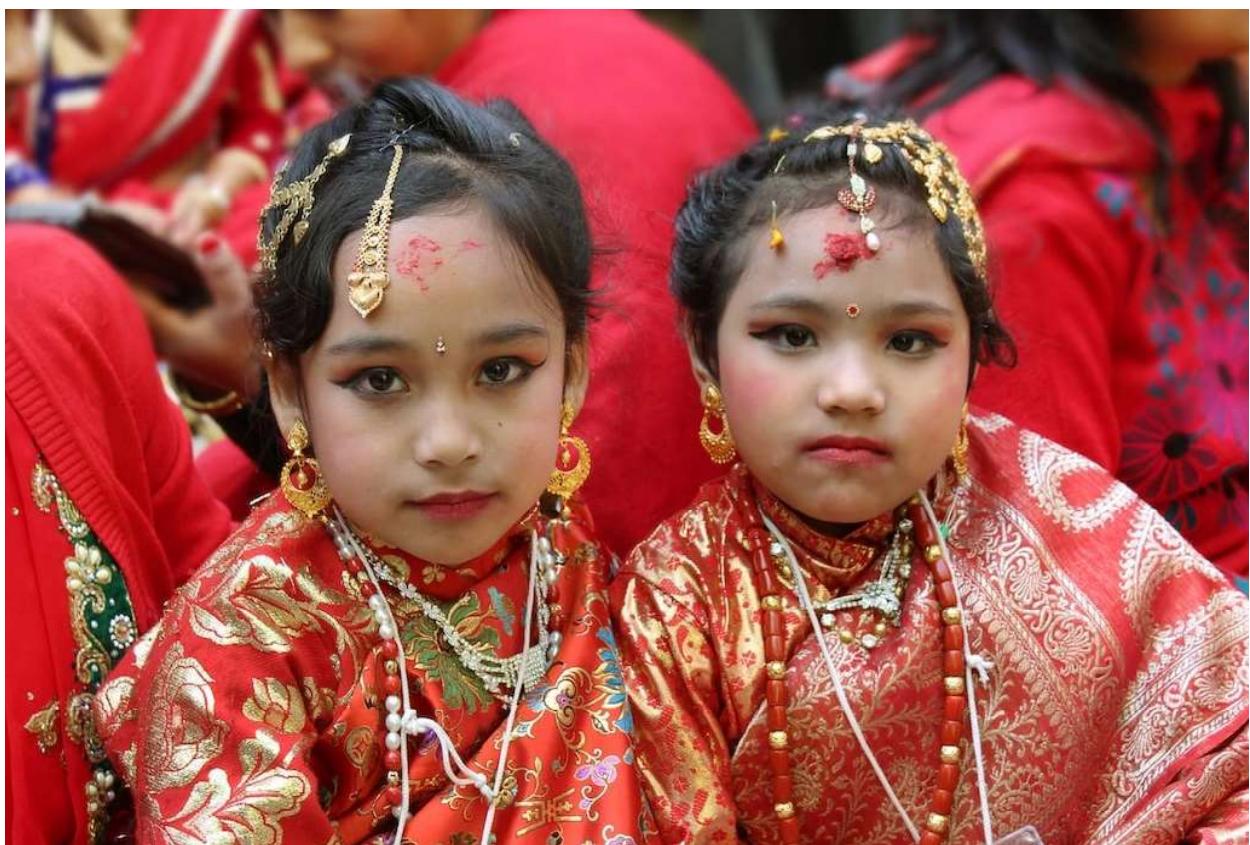
HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
१९७९

Om Pradhan & Family

बाह्यतयेणु गर्भधान संस्कार

■ सुरेश किरण

मनूयात मनू जुयाः म्वायेत तिबः बीगु लागि वयात मचाँनिसें हे थीथी कथंया संस्कारत सम्पन्न यानाः संस्कारित यायेणु याइ । अज्याःगु संस्कार मनू जन्म जुइधुकाः जक मखु मनू जन्म जुइ न्ह्यवंनिसें हे बीगु चलन दु । नेपालय् हिन्दु धर्म कथं व बौद्ध धर्म कथं अज्याःगु संस्कार बीगु परम्परा दु । नेपालय् वज्रयानी बौद्ध परम्पराया लिधंसाय् विशेष यानाः झिगु संस्कार याइगु चलन दु । उकियात दशकर्म संस्कार धाइ । थ्व संस्कारयात मानव जीवनया न्यागू व्यय् विभाजन यानाः स्वयेफु, गुगु थथे दु :

क) जन्म काये न्हाः याइगु संस्कारत :

१. गर्भधान,
२. पुंसवन,
३. सीमन्तोन्यन

ख) बाल्यकालय् याइगु संस्कारत :

- ४) जातकर्म,
- ५) नामकर्म,
- ६) अन्नप्राशन

ग) शैक्षिक संस्कारत :

७) चूडाकर्म (मिजंया लागि), इहि वा पाणिग्रहण (मिसाया लागि)

घ) ल्याघ्न वैंसय् याइगु संस्कारत :

८) विवाह (इहिपा), ९) ज्याःजंक्व (भीमरथारोहण)

ङ) मृत्यु लिपा याइगु संस्कारत :

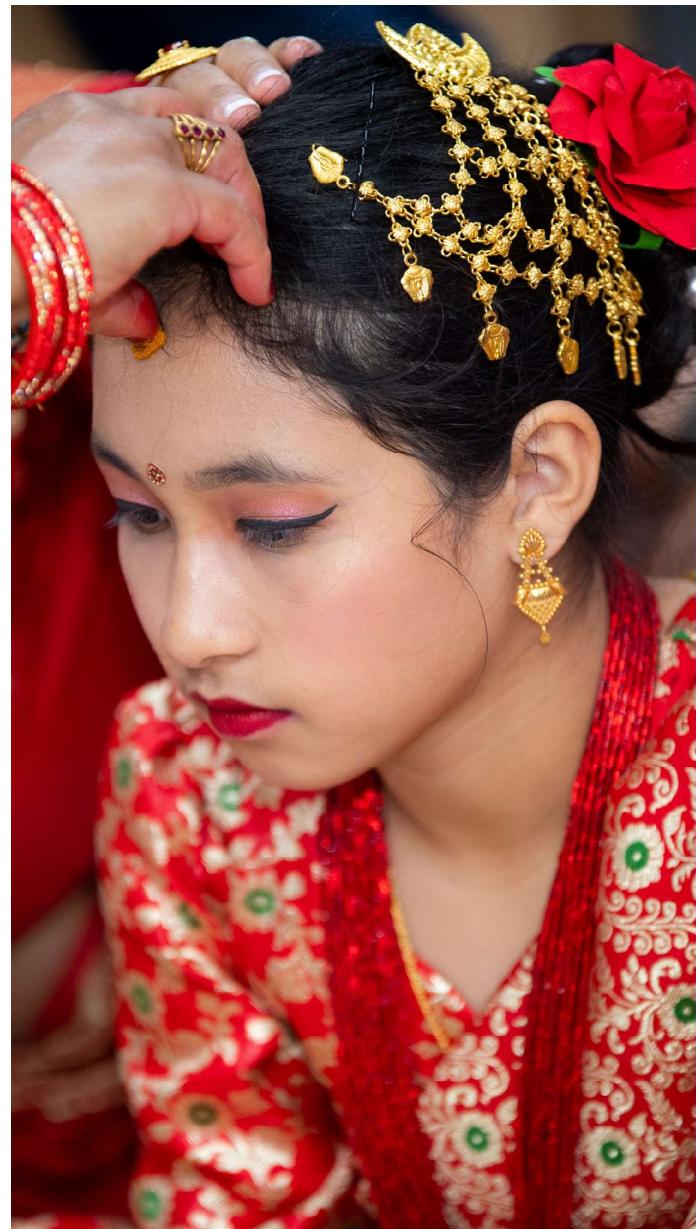
१०) अन्त्येष्टि (मृत्यु संस्कार)

बौद्ध धर्मय् थज्याःगु झिगू संस्कारत याइगु हिन्दू धर्मय् १६ गू संस्कार याइगु चलन दु । थुकियात सोहू संस्कार

वत्रयानी बौद्ध परम्पराय् गर्भाधान संस्कार :

गर्भाधान मूलतः मिजंया शुक्रकीट व मिसाया डिम्बाशय ल्याकज्यानाः मिसाया हे गर्भाशय दुने सन्तान उत्पादनया लागि जुइगु जैविक प्रक्रिया खः । थुकिया लागि मिजंया शुक्रकीट व मिसाया डिम्ब थवंथवय् मिले जुइमाः । थ्व निगू तत्व मिले जुयाः जीव विकासया लागि प्रक्रिया शुरु जुइगु थाय् चाहिं मिसाया गर्भाशय खः । गर्भाशय दुने गर्भाधाननिसें करिब नौ महिनातक थीथी चरण पार जुयाः मानव शिशुया जन्म जुइ । मिसाया गर्भाशय दुने जुइगु गर्भाधान छागू जैविक प्रक्रिया जक मखुसें थीथी धार्मिक-सांस्कृतिक मान्यताया आधारय् धाःसा गर्भाधान नापनापं मानव जीवनया नं आरम्भ जुइधुकाः धकाः विश्वास याइ । उकिं मिसाया शरीर दुने विकसित जुयाच्चंगु उगु गर्भयात नं थीथी धार्मिक-सांस्कृतिक मान्यतात्यसं छम्ह मनूया हे रूपय् प्रहण यासें वयागु नामय् नं थःथःगु आस्था कथं छम्ह जीवित मानवयात थें हे थीथी संस्कारत सम्पन्न याइगु परम्परा दु । थुकथं गर्भ दुनेया शिशुं जन्म जुइ न्ह्यः हे छागू निश्चित जातीय एवं पारिवारिक पहिचान प्रहण यायेधुकी ।

गर्भाधान संस्कार शिशु जन्म जुइ न्ह्यः जक मखु, शिशुया गर्भाधान जुइ न्ह्यः हे याइगु छागू विशेष संस्कार खः । थीथी धार्मिक-सामाजिक समुदायय् थें नेपाःया बौद्ध समुदायय् नं गर्भाधान सम्बन्धी थःगु हे संस्कार दु । ‘गर्भाधान संस्कार’ धइगु नामं हे सीदु,

॥ बौद्ध परम्पराय् इहि वा बाह्वाः:
संस्कार मयाःतले मिसायात पूर्ण माने
याइ मखु । छुं जुयाः इहि वा बाह्वाः:
संस्कार न्ह्यः हे मिसाया विवाह
जुल धाःसा भाःतया छेँय् वयात
भाःतलिसे नापं मतसे बिस्कं कवथाय्
थ्यनेगु याइ ।

थ्य मिसाया गर्भलिसे सम्बन्धित संस्कार खः ।

नेपाःया बौद्ध धर्म-दर्शन व बौद्ध परम्पराकथं नेवाः बौद्ध समाजय् याइगु संस्कार पद्धति अन्तर्गत 'गर्भाधान' प्राग्-जन्म संस्कार-कर्म खः । अर्थात् शिशु जन्म जुइ न्हाः हे याइगु संस्कार खः । मिसामचा जब थःगु बाल्यावस्था पार यानाः रजस्वला जुइगु वैसय थ्यनी, तब वयाके च्वंगु डिम्बनली व गर्भाशय

(मचाँ) गर्भाधारण यायेत योग्य जुल धकाः माने यानाः वहे लसताय् याइगु संस्कारयात् 'गर्भाधान संस्कार' धाइ । थ्य संस्कारलाई 'गर्भाधानकर्म' वा 'गर्भोत्पत्तिकर्म' नं धाइ । (वज्राचार्य, वि.सं. २०६५, पृ. ३७) ।

मिसामचाया गर्भाशय गर्भ ग्रहण याये योग्य जुइवं उगु गर्भय् न्हाम्हेस्यां जन्म काःवःसां नं उम्ह शिशु मानसिक, शारीरिक व आध्यात्मिक रूपं उन्नत जुइमा धइगु कामना सहित थ्य संस्कार याइगु खः । उक्ति थुकियात बौद्ध परम्पराय् आधारित दशकर्म संस्कार मध्ये न्हापांगु संस्कार माने यानातःगु दु ।

स्थानीय भाषां थ्वयात 'बाष्ठाः तयेगु' धाइ । थ्वयात 'गुफा राखे' व 'सूर्य दर्शन' नं धाः । थुकी मिसामचा रजस्वलाया उमेरय् थ्यनेवं वा रजस्वला जुइवं हे मिजंतयसं मखनीगु व सुद्रयःया जः समेत मवइगु क्वथाय् झिनिन्हु तक गुपतवास तयेगु याइ ।

हिन्दू परम्पराय् याइगु 'गर्भाधान संस्कार' व बौद्ध परम्पराय् याइगु 'गर्भाधान संस्कार' या दथुइ आसय व अवधारणा वहे खःसां विधि व विधान धाःसा यक्व हे पाःगु खनेदु ।

हिन्दू परम्पराय् 'गर्भाधान' धायेबलय् इहिपा लिपा सन्तान उत्पादनया लाग्नि संस्कारयात थुइकी । थुकी सफल गर्भाधानया लागि याइगु धार्मिक-सांस्कृतिक अनुष्ठानयात 'गर्भाधान संस्कार' धाइ । हिन्दू धर्मय् मिसामचा रजस्वला जूगु न्याहुनिसें

झिंखुहु दुने थ्य संस्कार जुइ । गर्भाधानया इलय् मिसाया डिम्ब व गर्भाशय नापं मिजंया शुक्रकीटय् छुं खराबी मवयेमा लिसें मिसाया गर्भ तेजवान, यजश्वी, विवेकी सन्तानया जन्म जुइमा धकाः थ्य संस्कार याइगु परम्परादु । थ्य संस्कारया लागि होम आदि याइबलय् सुद्रयःया पुजा याइ । गर्भाधान संस्कार यायेधुंकाःया शारीरिक सम्पर्कपाखें बूह मचा स्वस्थ, तेजवान, यजश्वी व विवेकी जुइ धइगु विश्वास दु । हिन्दू गर्भाधानय् मिसा रजस्वला जूगु जोर दिन अर्थात् च्यान्हु, झिन्हु, झिंनिन्हु, झिंप्यन्हु वा झिंखुहु कुन्हु गर्भाधान संस्कार यात धाःसा पुत्र जन्म जुइगु व विजोर दिन अर्थात् न्हय्हु, गुन्हु, झिंछ्हु, झिंस्वन्हु वा झिंन्यान्हु कुन्हु गर्भाधान यात धाःसा पुत्री जन्म जुइगु विश्वास दु (हिन्दू जागृति) ।

बौद्ध परम्पराय् इहि वा बाह्वाः संस्कार मयाःतले मिसायात पूर्ण माने याइ मखु । छुं जुयाः इहि वा बाह्वाः संस्कार न्हाः हे मिसाया विवाह जुल धाःसा भाःतया छेँय वयात भाःतलिसे नापं मतसे बिस्कं क्वथाय् थ्यनेगु याइ । बाह्वाः लिपा जक छागु हे क्वथाय् च्वनेगु व्यवस्था जुइ (वज्राचार्य, ने.सं. ११२०, पृ. १४) ।

गर्भाधान संस्कारया अर्थ :

नेपाःया वज्रयानी बौद्ध परम्पराय् 'बाष्ठाः तयेगु' अर्थात् 'गर्भाधान संस्कार' याये धुनेवं मिसामचा ल्यासेसूपाखे उन्मुख जूगु व गर्भाधानया लागि परिपक्व जूगु माने याइ । थ्य इलय् वयाके शारीरिक व मानसिक हिउपाःत वयाच्वंगु दह । 'इहि' संस्कारं मिसामचायात समाजया पूर्ण दुजःया रूपय् ग्रहण याइ धाःसा 'बाष्ठाः तयेगु' संस्कार लिपा मिसामचां समाजय् पालना यायेमाःगु दायित्वत नं ग्रहण याये माःगु जुइ ।

शारीरिक परिवर्तनत वयेवं विपरित लिङ्गीलिसे वयागु आकर्षण अप्वइगु जूगुलिं थ्वहे इलय् वयात व्यावहारिक ज्ञान, नैतिक शिक्षा, प्रजनन

॥ हिन्दू परम्पराय् याइगु 'गर्भाधान संस्कार' व बौद्ध परम्पराय् याइगु 'गर्भाधान संस्कार' या दथुइ आसय व अवधारणा वहे खःसां विधि व विधान धाःसा यक्व हे पाःगु खनेदु ।

शिक्षा, महिला स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षा आदि बारे जानकारी बींगु याइ । वयोंके वइगु शारीरिक एवं मानसिक हितोंबारे जानकारी बिया: उकिया व्यवस्थापन यायेगु शिक्षा नं थ्वहे इलय् बी । गर्भाधान संस्कारया लागि डिंगिन्हु तक गुप्तवास च्वनाः पिहां वइबलय् व छम्ह पूर्ण रूपं परिवर्तित मिसा जुइधुंकी ।

गर्भाधान संस्कार मिसामचायात याइगु खःसां थ्व मूलतः व्यक्तियात मखुसें ‘गर्भ’ यात याइगु संस्कार खः । गर्भय् मिसा वा मिजं न्हाम्हं च्वं वयेफु । उमेरया ल्याखं थ्व मिसामचायात याइगु न्यागांगु वा खुगूलु ल्याःया संस्कार खःसां मान्यताया ल्याखं थ्व न्हापांगु संस्कार खः ।

बाष्ठाः संस्कार वास्तवय् रजस्वला जुइधुंकाः जक याइगु संस्कार खः (वज्राचार्य, वि.सं. २०६१, पृ. २) । न्हापा न्हापा बालविवाहया चलन दुगुलिं बाष्ठाः संस्कार धइगु इहिपा लिपा जक याइगु चलन दु । उकिं इहिपा लिपा याइगु गर्भाधान संस्कार सम्बन्धी नं बिस्कं विधि दयेकातःगु दु ।

तत्कालीन समाजं बालविवाहया त मान्यता बिउगु कारण ने.सं. ५०० पाखे च्वयातःगु ‘न्यायविकासिनी’ नांगु ग्रन्थया छगू श्लोकयात माने याइ । विद्वान लुमन्तभद्र वज्राचार्य च्वयातःगु उगु ग्रन्थय् ‘स्त्री यौवनत्व व स्वभावपूर्ण जुल कि वयात चन्द्रमां भोग याइ, दुरुपा जाया वल कि वयात गन्धर्व भोग याइ व रजस्वला जुइवं अग्निदेवतां भोग याइ’ धकाः च्वयातःगु दु । उकिं थः म्हाय्याके यौवनजन्य थज्याःगु संकेतत खने दये न्ह्यः हे अबुपाखें कन्यादान यायेमा: धइगु मान्यता दया वःगु खनेदु । म्हाय्यात रजस्वला न्ह्यः हे कन्यादान यायेमा: धइगु धार्मिक मान्यताया कारणं समाजय् बालविवाहया चलन शुरु जूगु माने यायेफु (वज्राचार्य, वि.सं २०६५, पृ. १३७) ।

तर समाजय् प्रचलित बालविवाहया कारणं थीथी कथंया विकृति उत्पन्न जुल । छुं जुयाः भाःत सित धा:सा मिसामचां जीवनभर हे विधवा जुयाः कठिन जीवन म्याये मालीगु जुयाच्वन । उकिं शास्त्रय् च्वयातः थें कन्यादान नं जुइगु व कर्पिनि छेँय् नं वने म्याःलीगु दथुलँया रुपय् मेगु छगू न्हूगु संस्कार दयेकाल, गुकियात ‘इहि संस्कार’ धाल । इहि संस्कारय् मिसामचायात व्याःलिसे इहिपा याना बी

। व्याःयात हिन्दु मान्यताय् बिष्णु व बौद्ध मान्यताय् बोधिचित्तया स्वरूप माने याइ । उकिं इहि याइगु कारण नेवा: मिस्त भाःत सीसां नं विधवा जुइ मखु धइगु मान्यता दया वःगु खः ।

इहि संस्कार यानाः बालविवाह बन्द जुइवं बाह्वाः संस्कार इहिपा लिपा यायेमा:गु माध्यता मन्त । तर इहिपा न्ह्यः छेँय् हे याइगु जूसां गुकुन्हु न्हापांगु रजस्वला जुड, वकुन्हु हे बाह्वाः तयेगु सम्भव जुइ मखु । अशुभ न्हि कुन्हु रजस्वला जुइफुगु व रजस्वला जुइवं बिस्कं कवथाया व्यवस्था याये मफइगु आदि थीथी कारणं यानाः न्हापांगु रजस्वला जुइगु इया अनुमान यानाः ज्योतिषपाखें साइत कयाः रजस्वला न्ह्यः हे बाह्वाः तयेगु चलन शुरु जूगु खनेदु (वज्राचार्य, वि.सं. २०६१, पृ. २) ।

बाह्वाः तयेबलय् मिसामचायात १२ न्हु तक मिजंपाखें अलगा तइगुया कारण प्रजनन प्रक्रियालिसे सम्बन्धित खनेदु । रजस्वला जूगुयां न्हापांगु प्यन्हु तक रक्तस्राव जुइगु कारणं बिस्कं च्वने माःगु नियम हे जुल । रक्तस्राव दीवं च्यान्हु तक प्रजननया ल्याखं उपयुक्त जुइ मखु । तसर्थ न्हापांगु रजस्वलाया १२ न्हु लिपा जक मिसा गर्भाधानया लागिं परिपक्व जुइगु जुयाः बाह्वाः संस्कार १२ न्हुयागु यानातःगु खनेदु । बाह्वाः तःगुयां प्यन्हु लिपा मिसामचायात म्यःल्हुकाः क्वंचिकं तयेगु याइ । रसस्वला जुइबलय् नं प्यन्हु लिपा हे चोखे जुइगु जूगुलिं बाह्वाः तइबलय् नं प्यन्हु वा खुन्हु लिपा हे क्वंचिकं तइगु खः ।

१२ औं न्हि कुन्हु मिसामचाया पुलांगु फुक्क वसः त्वकाः न्हूगु वसः पुंके बी । पुलांगु वसः मिसामचा थम्हं हे हीमा: धइगु मान्यता दु (वज्राचार्य, ने.सं. ११२०, पृ. १४) । बाह्वाः न्हापा न्हापा रजस्वला जुइधुंकाः जक तइगु संस्कार जूगुलिं रजस्वलाय् अशुद्ध जूगु वसः थम्हं हे हीमा: धकाः मिसामचायात हे हीका तःगु खनेदु ।

सन्दर्भ ग्रन्थ :

- १) वज्राचार्य, पं. बद्रीरल, (वि.सं. २०६१). दशकर्म संस्कार धर्म, काठमाडौः श्रीमती माहिली वज्राचार्य
- २) वज्राचार्य, रजना, (वि.सं. २०६५). नेवार बौद्ध संस्कार, कीर्तिपुर : नेपाल र एशियाली अनुसन्धान केन्द्र, त्रिवि ।
- ३) वज्राचार्य, वज्रमुनि, (ने.सं. ११२०). नेवा: संस्कार परिचय, ललितपुर : नेपालमण्डल घःचा: धुकू

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
१९७९

Shyam Malakar &
Family

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
१९७९

Pratima Joshi & Family

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
१९७९

Kedar Maharjan, Susan
Maharjan & Family

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
१९७९

Rita Devi Singh &
Family

नेवार समाजमा इहि र बाह्यः

■ मञ्चरी प्रधान

नेवार हिन्दू र बौद्ध समुदायमा इहि र बाह्यः छोरीलाई गरिने संस्कार हो । यो संस्कार नेवारको मौलिक संस्कार हो । तीन, पाँच, सात वा नौ वर्षमा इहि र बाह्यः वर्षसम्ममा बाह्यः कर्म खंकेगु संस्कारको रूपमा गर्ने गरिन्छ । इहि गरेपछि छोरी ठूली भएको र बाह्यः राखेपछि छोरीमा मातृशक्ति ग्रहण गर्ने क्षमता भएको मानिन्छ । इहि नगरेसम्म छोरी नावालक नै मानिन्छ । जूठो वा सुतक उलाई हुँदैन । पूर्ण रूपमा बालक नै रहन्छ भने इहि गरिसकेपछि उमेरले सानै भए पनि सामाजिक नियमका बन्धन र कार्यमा उनको पनि सहभागिता रहने गर्दछ । छोरी पाँचदेखि एघार वर्षसम्ममा बिजोड वर्ष पारेर इहि र बाह्य वर्ष सम्ममा बाह्य राख्ने गरिन्छ । यसरी उमेरको हृदबन्दी राख्नुको मूल कारण रजस्वला पूर्व नै यो संस्कार गरि सकृप्तर्थ

भन्ने मान्यता राख्नु हो । बाह्यः राख्दा कहिलेकाहीं रजस्वला शुरु भएपछि मात्र पनि राख्ने गरिन्छ । इहिको सन्दर्भमा भने यदि कथंम् कदाचित इहि नगर्दै रजस्वला भएमा कर्म मर्खनेगु अथवा कर्मविहीन भई समाजमा संलग्न नहुने एवं अपसग्नु हुने मान्यता राखिन्छ । इहि र बाह्यः वास्तवमा विवाह संस्कार नभए पनि नेपाली समाजमा नेपालीकरण गरी इहिलाई बेल विवाह र बाह्यःलाई सूर्यसङ्गको विवाह भन्ने चलन छ । तर यो दुवै संस्कार विवाह हो वा होइन भन्ने सन्दर्भमा यसै विषयका ज्ञाताहरूमा पनि एकमत रहेको पाइँदैन ।

विषय प्रवेश

इहि र बाह्यः नेवार हिन्दू र बौद्ध दुबैले आफ्नो धार्मिक मान्यता अनुसार छोरीको कर्म खंकेगु संस्कारको रूपमा गर्ने गर्दछ नेपालभाषामा ई को अर्थ समय हुच्छ र हि अर्थ रगत हुच्छ । इहि गर्दा समयलाई ध्यानमा राख्वेर रजस्वला हुनु पूर्व गर्नु पर्ने मान्यता अनुरूप इहि इ र हि सँग सम्बन्धित भएको हुनाले यसलाई इहि भनिएको हो कि भनी तर्क गर्न सकिन्छ । तर इहिलाई शाब्दिक अर्थ अनुसार नभई यसमा गरिने पूजा विधि अनुसार कसैले विवाह, कसैले आफ्नी छोरी ईष देवताको संरक्षकत्वमा सुम्पने सुकार्यका रूपमा बुझ्ने गरेको पनि छ । बौद्ध समाजमा चाहि शुभ समयमा गरिने कन्या संकल्पलाई इहि मानेको छ । यस्तै गरी इहिमा गरिने सिन्दुरारोहणलाई संस्कृतिविद् बलदेव जुजु आफ्नो कुल देवताको घरमा कन्या भित्र्याइएको प्रतीक भएको हुनाले यसलाई कुल देवताको घर अर्थात् आगांठैं मा भित्र्याउने विधिको रूपमा मान्वुपर्ने बताउनुहुच्छ । यसबाट इहि कन्याले आफ्नो कुल देवताको संरक्षकत्व प्राप्त गर्दछ भन्ने कुरामा पनि वहाँको मत छ । इहि विवाह हो भने इहि गरेपछि छोरीको न थर न त गोत्र नै परिवर्तन हुच्छ । यो संस्कारपछि अरुको घरमा पनि पठाउने चलन छैन । घरमा यदि कोही सदस्यको मृत्यु भयो भने पनि इहि गरि सकिएकी छोरीले पनि अरु परिवारका सदस्य सरह पूर्ण रूपमा नै जूठो बार्नुपर्ने हुच्छ । त्यसैले यो संस्कारलाई विवाह नमानिकन छोरीलाई कुल देवताको संरक्षकत्वको लागि गरिने संस्कार मान्वुपर्छ भन्ने तर्क पनि समाजमा छ ।

यसरी नै मृगेन्द्रराज राजोपाध्याय बाजे भने इहिलाई विवाह नै मान्वुहुच्छ । विधान खण्डमा उल्लेख गरिएको छ :

तदात्मा नररूपेण हृत्यत्वाद्युपस्थित ।
यस्मै कर्स्मै च तां दत्तं तदा तं बारय बरम् ॥

अर्थात् “हे कन्या, उतिखेर तिप्रा बुबाले इहिको समयमा भगवान विष्णुको आत्मा साधेर जोसँग तिप्रो विवाह गरिदिनु भएको थियो । आज उही आत्मा नर रूपमा उपस्थित भएको हुँदा तिनैलाई चिनेर आफ्नो वर वरण गर ।” यो मन्त्र विवाहको समयमा वरमाला पहिराइदिँदा कन्यालाई भनिने गरिन्छ ।

पिप्लाम्बु सुवर्णं वा श्रीफलैः सार्धमुद्धृष्टे ।

अनेन विधिन कन्या वृषलीत्वात्प्रमुच्यते ॥२

यसै गरी विधान खण्डमा कन्यालाई शुद्र हुनबाट बचाउनको लागि पिप्लको पानी, सुन वा बेलसँग विवाह गराई जोगाउनु भनी उल्लेख भएको कुराको साक्षीमा वहाँ इहिलाई विवाह नै मान्वु हुच्छ ।

यसरी नै इहिको प्राचीनतालाई हिन्दू स्वस्थानी व्रतकथा अनुसार सतीदेवीको विवाहको कथा प्रसंगसँग पनि जोड्ने गरेको

छ । कथामा सतीको विवाहमा भगवान विष्णुसँग विवाहको विधि सम्पन्न भएपछि महादेवको हातमा विष्णुले सतीदेवीको हात पारिदिए जस्तै इहिमा सुवर्ण कुमार रूपी सुनको प्रतिमासँग विवाहको विधि सम्पन्न भएपछि बेलफल रूपी महादेवसँग विवाह भएको मानिन्छ । अर्को तर्कमा इहि गर्दा बेल फललाई “श्री फल”को रूपमा साक्षी राख्वेर कन्या नारायण भगवानलाई दान गरिदिएको पनि भन्ने गरिन्छ । यसै हुनाले पनि ज्याइलाई “ज्याइं नारायण” भन्ने गरिन्छ । इहिमा नै कन्यादानको विधि भई सक्रेहुनाले भविष्यमा हुने विवाहमा उनै भगवानको रूपमा पति पाउने विश्वासमा विवाहको विधिमा कन्यादान गर्नु नपर्ने पनि भनाइ छ । तर विवाहमा राजोपाध्याय बाजेहरु लोकाचारको लागि मात्र यो विधि गर्ने गराएको बताउँछन् ।

बौद्ध गुमाजु डा. नरेशमान बत्राचार्य इहिलाई श्रवण कुमार वा वोधचित्तलाई उपयुक्त

समयमा कन्या सुम्पने विधि मान्दछन् । समयमै कन्या सुम्पिदिएमा कन्या ठूली भएपछि तिनले आफूलाई अनुकूल समयमा मनपर्ने जीवनसाथी रोजी विवाह गर्न सकिछन् भन्ने विश्वास गरिन्छ । कसै कसैले भने बोधिचितको ढाँ प्रज्ञा जीवनमा रही रहोस् भन्ने चाहना अनुरुप इहि गर्ने गरेको पनि भन्ने गरिन्छ ।

इहि सामुहिक रूपमा वा एकल पनि गर्ने गरेको छ । पाँचजना वा यो भन्दा बढिको संख्यामा पनि कन्या भेला गरेर सामुहिक रूपमा पनि गर्ने गरेको देखिन्छ । इहिमा मूल एक जना कन्यालाई कजी (नाइके) राख्वेर उनको साईत अनुसार अरुलाई विधि गर्ने गरिन्छ । बाह्यः राख्दा आफ्रो घरमा र कहिलेकाहीं विशेष परिस्थितिमा आफन्तको घरमा पनि राख्ने गरिन्छ । बौद्ध समाजमा भने विहारमा प्रवर्ज्या गराउने चलन छ ।

ऋग्वेदमा उल्लेखित “चतु विवाह” अनुसार सबभन्दा पहिले सोम (चन्द्रमा) सँग, त्यसपछि गन्धर्वसँग, पछि सूर्यसँग र अन्त्यमा मानिससँग हुने कुरा त्यसमा लेखिएको छ । ३ यस चार पटकको विवाहलाई नै नेवार समाजमा गरिने विभिन्न संस्कारसँग तुलना गर्ने गरेको पनि छ । जस्तै :

प्रथम विवाह – सोमसँग इहिपा

**दोस्रो विवाह – गन्धर्वसँग बाह्यः (गुफा)
राख्दा बाह्यःख्याःसँग**

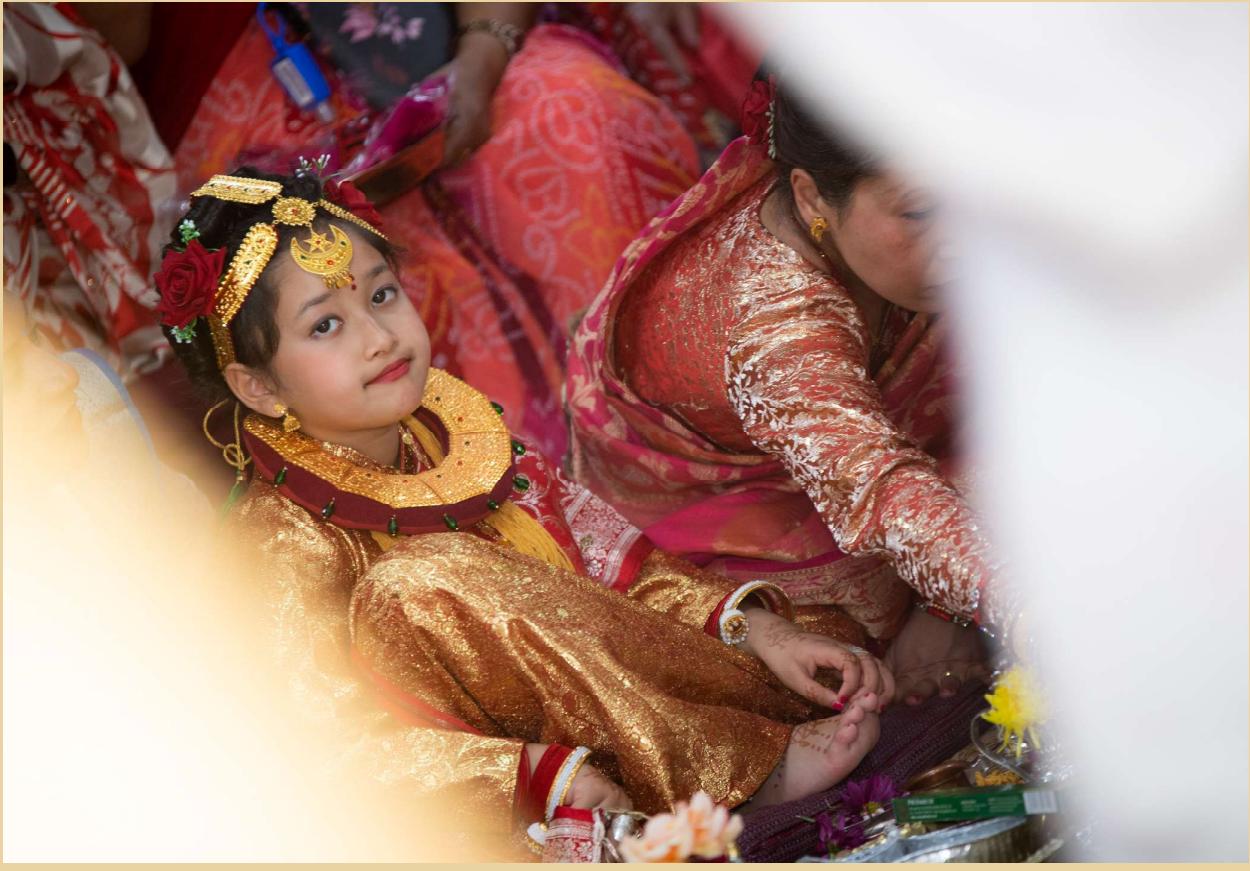
तेस्रो विवाह – बाह्यःको अन्तिम दिन सूर्यसँग

चौथो विवाह – मानिस (पुरुष) सँग

यस प्रकार बाह्यःलाई पनि वैदिक समयदेखि चलेको विवाह नै मान्वुपर्ने तर्क पनि समाजमा छ ।

बाह्यः तयेगु वा बाह्यः च्वनेगु जसलाई नेपालीमा गुफा राख्ने भनेर भनिन्छ यो संस्कार छोरी 12 वर्ष नपुग्दै वा छोरीको मासिक धर्म हुनु अगावै ज्योतिषलाई साडत देर्खाई राखिने ‘बाह्यः तयेगु’ र छोरीको पहिलो मासिक धर्मको शुरुवात पछि गरिने प्रक्रियालाई ‘बाह्यः च्वनेगु’ भनिन्छ । यस संस्कारको शुरुवात कुन काल परिस्थितिमा भयो भन्ने यकिन तथ्य प्राप्त नभए पनि त्यस समयको लागि व्यवहारिक सस्कार हो । निश्चित उमेर पुणेपछि केटी मानिसमा आमा बन्न सक्ने क्षमताको विकास हुँदा उचित ज्ञान, शारीरिक सरसफाई एवं मानसिक सन्तुलनको सुझावको अत्यन्त आवश्यकता

हुच्छ । समयमा नै केटी मानिसहरुलाई यस सम्बन्धी सजग गराइ राख्नुपर्ने हुच्छ । अन्यथा अप्रत्यासित रूपमा आफ्रो शरीरमा भएको परिवर्तनको साथै रक्त श्रावको कारण अतिंदा मानसिक सन्तुलन बिग्रन सक्छ भने उचित सरसफाइको ज्ञानको अभावले विमिन्न रोगहरुबाट संक्रमित हुन पनि सक्छ । तात्कालिन समाजमा आजको जस्तो खुला र प्रयाप्त सूचनाको पहुँचमा पनि कठिनाई थियो । मानिस आफ्रो समस्या खुलस्त अरुको सामू राख्न सक्डैन थिए भने केटी मानिसलाई त ज्ञन दोश्रो दर्जाको नागरिक सरह हरेक कुराहरुबाट बञ्चित गरी घर भित्र मात्रै बस्नुपर्ने अवस्था थियो । यस्तो परिस्थितिमा किशोरीले यौन शिक्षाको ज्ञान प्राप्त गर्ने सहज वातावरणका लागि बाह्राः राख्ने गरेको देखिन्छ । त्यसैले बाह्राः व्यावहारिक यौन शिक्षा दिनको लागि एउटै कोठामा राख्ने वयस्क महिलाबाट शिक्षा दिनको लागि

गरिएको संस्कार हो । बाह्राः कोठामा राखिने बाह्राः ख्याः लाई गन्धव देवता भनिन्छ । गन्धव देवता भनेको नाच गान आदि कला सिकाउने देवता हो । यस संस्कारले केटी मानिसलाई पूर्ण महिला बनका लागि आवश्यक ज्ञान दिन्छ भन्ने तर्क पनि समाजमा छ ।

निष्कर्ष

संस्कार मानव जीवनको आवश्यकता हो । जसले मानिसलाई जीवन जिउन सहज गरी आत्मविश्वास बढाउने कार्य गर्दछ । नेवार समाजमा छोरी मानिसको लागि गरिने इहि र बाह्राः जीवनोपयोगी संस्कार हुन् । यस संस्कारको दर्शनले छोरीलाई समाजमा आवश्यक व्यवहारिक ज्ञान दिनुका साथै आपूम केटी भएर जन्म लिएकोमा गर्भ गर्ने अवसर प्रदान गर्छ । त्यसैले देश विदेश जहाँ भए पनि नेवारहरु आफ्रो सुविधा र अनुकूलमा यी संस्कार गर्ने गर्दछन् ।

To,
All the family and friends near and far!
Wishing you a Happy New Year
"Nepal Sambat 1143!"

Tribhuvan Nanda Vaidya
Hind Maiya Vaidya

**HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143**

कृष्णा चक्खु

११४३

— Krishna Chakhun

**HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143**

कृष्णा तिर्तुना
११४३

— Mohan, Chanda, Amit, Rosy
& Pearl Manandhar

**HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143**

कृष्णा तिर्तुना
११४३

— Sashi Manandhar & Family

ज्याः जंक्वनाप स्वापू द्गु पक्ष

■ बिद्या दली

मनूत सृष्टि जुसान्निसेथःगुजःखःया लक्सनाप समायोजन जुइत थीथी कथं सभ्य जुयाः संस्कार हनाः वयाच्चंगु दु। बांलागु संस्कार संस्कृतिं मनूत सभ्य जुजुं वनीगु खः। थ्व हे कथं मनूतयसं थःथःगु जाती वर्ग अनुसार संस्कार न्ह्याका चंगु दु। मनूतयेसं बुसान्निसे मसीतले व सीधुंकाः नं थःथःगु छसीकंथ हना वया चंगु दु। थी थी मनूतय् यायेमाःगु संस्कारय् गुम्हेस्यां छता अप्वःसा वहे संस्कार मेगु जातीया यायेम्वाःलाः मेकथंहे याइगु चलन दु।

नेपाःया जातित मध्ये नेवा: त ताः ई न्ह्य निसे सुसंस्कृत जुयाः वयाच्चंगुला सकस्यां हे स्यौगु खं खः। यक्व संस्कार मध्ये नेवा: तय्यं हना वयाच्चंगु ज्याः जंक्व छगू तसकं है महत्वं जाःगु संस्कार खः। मनूत सभ्य संस्कृत जुइगुली परिवार, समाज व वातावरण यागु तःधंगु ल्हाःदु।

छम्ह मचायात वयागु बाल्यकाल मुथांलाकेत मांबौ व जःखः च्वंपिसं माया यानाः भिंगु आचरण, शिक्षा विइगु याइ। अथे हे किशोर अवस्थाय् थ्यनकि न्ह्यगु लक्सय् समायोजन, जुइफइगु ज्ञान शिक्षा बिइ। वयस्क जुल कि मांबौन थः मस्तयं पासा सरह व्यवहार यायेमाःगु उचित जुइ। अथें हे परिवारय् माँबौ हामाया स्तरय् थ्यन कि आदर सत्कार हनावना यानाः तयेगु ज्या जुइ। थुकथं मनूत सालाखाला औसत आयु स्वयानं अप्वः म्वाना च्वने फतधाःसा उम्ह व्यक्तियात मेंकथंहे हनावना यायेगु परम्परा दु। थ्व झीगु सभ्य समाजमा सभ्य मनूया पहः चहः खः। मनूतयसं थःत संस्कारया दुने तया : थःथःगु रीतिरिवाज तजिलजि म्वाका च्वंगु दु। मनूतयु औसत आयु ल्याः धयागु न्हापा व आः यक्वं पाःगु खनेदु। न्हापा न्हापा मनूत ५० दैं दतकि बुढा बुढी जुल धाइ। अथेहे ६० दैं, ७० दैं दतकि बुढा बुढी जुल धायेगु याइ। अथे जूगुलि मनूत न्ह्येदं पुलकि उगु इलय् तसक हे स्वस्थ जुया स्वस्थ विचारं थः गु आयुयात ताःहकः यानातये फुम्ह धायाः छगू अलौकिक शक्ति वा साधारण कथं छतं च्वय् लाःगु धयागु धारणा दु।

अथे जुगुलिं गुम्ह मनू न्ह्ये दैं तक स्वस्थ रूप म्वायेफइ वयात न्ह्ये दैं न्ह्यला न्ह्यनु व न्ह्य्यौ ल्याः खाना, अभिनन्दन यायेगु संस्कार खः ज्याः जंक्व। जंक्व यायेगु तहगत रूपं कायेगु खःसा न्याक्वः तक यायेगु परम्परा दु। तर न्याक्वः जंक्वः यायेगु उमेर तक म्वानाच्वन व जंक्वयात धाःगु न्यनेमदु। न्हापायागु ल्याखं स्वक्व तक जंक्व यात धालकि ला छगू अजूचाइपुगु खं जुइगु खः। तर थाँया नी छगूगु शताब्दिइ थ्यनाः वैज्ञानिक आविष्कारं यानाः नयेत्वने व वासःया प्रतापं मनूत च्यदं व गुइ दैं तक स्वस्थ रूपं म्वाना च्वंपिला थौं कन्हय् छुँ हे मखय् धुंकल। स्वक्व तक जंक्व यानाः म्वाना च्वंपिनं यक्को हे दु। अथे हे प्यक्वःया खुसी कसिं पिक्याः पुणर जन्म जूगु कथं याःगु नं न्यने दत। छुँ दैं न्ह्यः ख्वप व यलया निम्ह मिसापिनिगु प्यक्वः जंक्वया बूखं छगू पतिइ व्यनेगु हँताः चूलाःगु नं खः।

जंक्वः यायेगु दैं छसीकथं न्हापांगु जंक्व न्ह्ये दैं न्ह्यला हय्हु न्ह्य घौ खः। थुगु जंक्वयात भीमरथारोहण धाइ। थुगु न्हापांगु जंक्वय् सूधरः नाप स्वापदुगुकथं सूधरःया प्रतिमा पुजा यायेगु सूर्यःया रथ सालीपिं न्ह्यह सलया प्रतीक कथं जंक्व खतय् सलया किपा नं तिकेगु चलन दु। मनूत थुलि दैं तक म्वानाच्वनकि सूर्यः समान तेजवन्त - जुयाच्चंगु भाः पिइ।

अथेहे निक्वःगु जंक्व चय् स्वदैं व प्यला दतकि चन्द्रमायात आधार कयाः तुयूम्ह हँय्यागु किपा दुगु

खतय् तयाः पुजा याइ । थुगु दँ तक उम्ह मनुखं थःगु जीवन कालय् द्वःछिकः चन्द्रमा दर्शन याये खने धुंकूगु जुइ । उलि उमेर तक्क स्वस्थ जुयाः म्वायें फडगु धयागु भिंगु आचरण, स्वच्छ आहार, स्वच्छ विचार चिन्तनं यानाः खः धकाः झीसं तसकं हनाबनायानाः इपिं पांखे सुवाः फयेगु ज्या याइ । तर थुगु निक्वःगु जंक्वाइयाइ बलेयागु जन्म ल्याः खायेवले अधिकमासयागु चन्द्रमा नापं ल्याः काल धाःसा चर्दँ व झिलायापुन्हि थ्यन तक ल्याः काइ । अथेहे अधिक मासयागु ल्याः मकाःसा चर्च्यादं च्याला व च्यान्हुया ल्याः काइ । निक्वःगु जंक्व पुन्हि कुन्हु हे लाइगुलिं थुगु जंक्व बहनी चन्द्रमा खने धुंकाः जक पुजा याइ । थुगु जंक्व यात चन्द्रथारोहण धाइ ।

स्वकःगु जंक्वयात देवरथारोहण धाइ । थुगु जंक्व यायेगु उमरेल्याः चयच्या दँ, च्याला व च्यान्हु खः । स्वक्वःगु जंक्व याइबले विशेषरूपं प्यंगु मुहानयागु लखं म्वःल्हुके माःगु परम्परा दु । छसी कथं आकासयागु लः बुँगाया लः, खुसिया लः व ल्वहं हितिया लः खः । थुबले म्वःल्हूकी बले सतधारा व सहस्रधारा धकाः चायागु अंपचां लखं लुकेगु याई ।

प्यक्वःगु जंक्व गुइदँ गुला व गुन्हु दुखुन्हु दिव्यरथारोहण कथं याइ । थुगु प्यक्वःगु जंक्व अप्वःसिनं यायेमखं । थुगु उमेर तक मनूत म्वानाहें च्यासां मानसिक व स्वस्थ रूपं प्रतिकुल मजुइगुलिं

प्यक्वःगु जंक्व यायेगु भचा असभव खनेदु । प्यक्वःगु जंक्व यायेबले धायें हे रीतिकथं यायेगु खःसा जंक्व याइमेसित तवःगु कसिइ तयाः पुणर जन्म जूगु कथं कसिं पिकया पुजायाइगु खः । कसियात मायागु गर्भ कथं छयलीगु खः । बिसं २०६६ साल पुस १७ गते अन्नपूर्ण पोष्य ख्वपय् छम्ह मिसायात दिव्यरथारोहण यानाः कसिं पिकाःगु दुर्लम्ह गु किपा व बुखँ ब्वनेदुगु खः ।

न्याक्वःगु जंक्व महा दिव्यरथारोहण खः । थुगु न्याक्वःगु जंक्व सच्छि व च्यादँ व झिला दुकुन्ह याइ । खासयानाः थुगु जंक्वया नां जक न्यनेदु । जंक्व यात धाःगु न्यायें मदु । सच्छि व च्यादँ म्वाना च्यापिं मनूत मदुगुला मखु नेवाःत बाहेक मेपिनि जंक्व मयाइगुलिं न्याक्वःगु जंक्व यात धायागु प्रचार प्रसार मजू ।

खुँ दँ जक न्हयः नेपाल मण्डलं पिने च्याम्ह बीरनारायण चौधरी सच्छि व सुइत्या दँया बैसय मन्त धयागु बुखँ न्यने दुगु खः । नेवाःत यज जंक्व यायेगु परम्परा दु । मेपिनि चौरासिपुजा धका जक छक्व जंक्व याइगु चलन दु ।

न्हयागु जूसां जंक्व यायेगु मानव जीवनय् ताः ई तक्क म्वानाच्यांगु उदेश्य अनुरूप दार्शनिक पक्षनं सुला च्यांगु दु । औसत उमेर स्वयां अप्वः स्वस्थ जुयाः - म्वाना च्यनेगु धयागु भिंगु आचरण, बुद्धि ज्ञानया समिश्रण खः । झीसं उजापिं मनूतयत

हनावाना याना: आरोज्ञया कामनायाना उमिपाखें जीवनय् माःगु ब्यावहारिक नैतिक ज्ञान कायेगु मूल उद्देश्य खः ।

जंक्य यायेगुया थी थी पक्षनाप स्वापू दुसां थी थी मनूतयु व्यवहारिक पक्षनापं नं स्वापू दु । दक्कले न्हापांला जंक्य यायेगु इलय् परिवार इष्टमित्र सकलें नापलाइबले बातावरण उल्लासमय जुयाः जंक्य याइम्ह मानसिक रूपं न्हाइपुयाः स्वस्थ जुइगु जुल । नापं थी थी कथंया पुजा दान याइबले ग्रहदशा फालावनीगु कथं आरोज्ज जुइगु जुल । अथेहे जंक्य याइम्हेसित भिंतुना नापं देछा देछाइबले मनमष्टिक प्रफुलित जुयाः ताःइ तक प्रभाव लाइगु खः । छुं जुया म्हसुख मदया च्वंगु जूसा मनूतयसं तःगु हनाबनाया ज्याखं मनोवैज्ञानिक कथं हे शान्त व आनन्दया अनभिति प्राप्त याइ ।

जकवं ज्या यायेबलय् समाजय् च्यांपि थी थी पेशागत मनूत नापनं स्वापूतयेमाःगु मेगु पक्षं नं दु ।
न्हापांला पुरोहित वर्गं पुजा न्हयाकेत आवश्यक जुइ अथेहें परिवारया नायः नकिया मू भूमिका दु । अथें हे नीसि यायेत नौनि मदेयेक मगाः । अथेहेत्वा: जःपिं, जःला खःला पिं नं मदेयेक मगाः । पुजायागु हलंज्वलं कथं स्वांता, केरामा, छें चाहुकेगु स्वांमाया लागिं गथुबर्गं मदेयेक मगाः । मेमेगु छसी कथं थी कापःयात कापः पसल्या, जाकि बूबः बजियात संबधित पसल्यात जुल । होल यायेत बनिया ज्वलं, चाया थलबल, धक्कि, पिचा दयेकीम्ह मनू, अप्पा छीम्ह आवाः, मरिपसल्या फलफुल पसल्या, सापू, तिसा ज्वलंयात ज्यासः बारे चा भाडा दयेकीम्ह कुम्हाः नापं थी थलबलय् व ख्यंतय् किपा चिं च्यड्म्ह पुं यागु नं अतिहे महत्वपूर्ण भूमिका दु ।

अथेजुगुलि जंक्वं संस्कारगत रूपं जक मखु तःगु पक्ष कःघाना: नेवा: तसें हनावयाच्वंगु दु । जंक्व यायेगु धयागु संस्कार खः अनिवार्य मखु । थःगु आर्थिक अबस्था स्वया: गुम्हस्यां झः झः धाथेक याइसा गुम्हस्यां चीहाकलं सगं जक बिया:नं सिधयेकीपिं दु । अथें हे हिन्दू परम्परा व बौद्ध परम्परा कथं जंक्व याइगु उमेरल्या: नं निक्वःगु जंक्वः निसें छुँ भती पाःगु खने दु । मेगू छता खँ जंक्व यायेधुनकि उम्ह मनू धः भा:पिंगु लि ला गथे खः मस्यू मेपिं जंक्व याइबलय् रथयत्यःगु स्वये मज्यू धाइ । थौंक-हय् न्हापांगु जंक्व याये खँ पिं मनूत यक्व हे न्यने स्वये दु । साधारण जुइ धुंकल । न्हापा जूसा जंक्व या:गु खँ न्यनेगु हे दुर्लभ खः ।

Follow us:

Jay Shree Krishna Jewellers UK

Prakash
📞 07411566657

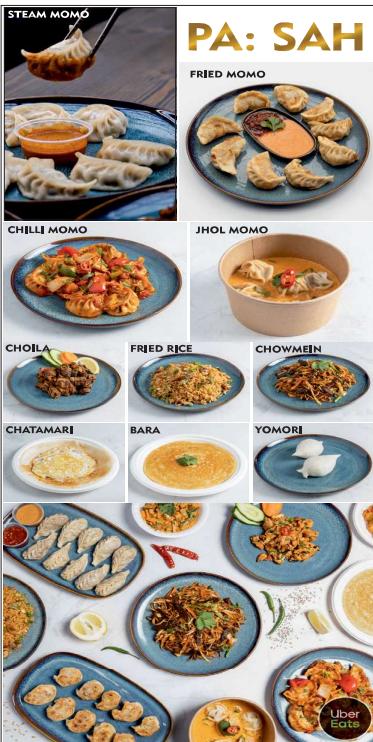
Durga
📞 07460200987

10 Station Parade
Northolt Road, South Harrow
Middlesex. HA2 8HB

✉️ jayshreekrishna2k16@gmail.com

020 8422 5307

PA: SAH

Nepali/Newari Cuisine

Unit 20, Trader, 87 Ealing Rd, Wembley HA0 4BD
+44 7534395929
contact@pasah.co.uk
insta@pasah.wembley
www.pasah.co.uk

You can order us online on

नेवार बालकहरुलाई गरिने कथापूजा संस्कार

■ अमृता महर्जन

समाजमा जन्मदेखि मृत्युपर्यन्त विभिन्न चरणमा विभिन्न सामाजिक क्रियाकलापहरु गर्ने गरिन्छ जसलाई संस्कार भनिछ । हिन्दु समाजमा दश संस्कार वा षोदश संस्कार भनी जम्मा दरा वा सोहू गरी विभाजन गरिएको छ । त्यसै गरी सोही दश संस्कारलाई दश कर्म भनी बौद्ध परम्परामा पनि लिने गरिन्छ । बालक र बालिकालाई सानो उमेरमा समान कर्म वा संस्कार गरे पनि बढ्दो उमेर क्रमसँगै फरक संस्कारले संस्कारित गर्ने गरिन्छ । बालकहरुलाई मात्र गरिने संस्कारमा बुसँ खायेगु, कथा पूजा र ओला छवयु आदि हुन् ।

बालकहरुलाई जिम्मेवारी दिन लायक भएको सम्झेते करता पूजा गर्नुलाई व्रतबन्ध भन्ने गरिएको छ । पहिले समाजमा सानो उमेरमा कपडा नलगाइकन दौडधुप गर्दै हिँड्ने बालकलाई कथा पूजा गरेपछि त्यसरी हिँडनमा बन्देज लाग्ने गर्दछ । साथै समाजमा सुसंस्कृत हुन मार्ग निर्देशन गरेको हो भन्दा अतिशयोक्ति नहोला । सानो उमेरदेखिका साथी भनी बुझाउन 'लंगौटिया यार' भन्ने गरिन्छ । वास्तवमा लंगौटी लगाउने उमेरभन्दा अधिदेखिकै साथी भनी आत्मीयता देखाउन देखाउन यसो भन्ने गरिन्छ । कथा भनेको लंगौटी हो । कथा पूजा संस्कारमा पूजा गरी कथा प्रदान गर्ने गरिन्छ । पहिले कथा पूजा बुसँखा (केशमुण्डन) गरेपछि गर्ने संस्कारको रूपमा गरिन्थ्यो । बुसँखा गरेको केही वर्षपछि मात्र कथा पूजा वा व्रतबन्ध गर्ने गरिन्थ्यो । तर आजमोलि सजिलोको लागि दुवै विघिसँगै गर्ने गरिन्छ । बुसँखा भनी जन्मिंदाको केश मुण्डन गर्ने र कथा पूजा भनी समाजमा वयस्क मानिसको समूहमा गणना गर्नुका अलावा वयस्क मानिस सरह जिम्मेवारी वहन गर्नु हो ।

वैदिककालमा व्राह्मण समुदायमा वेदारम्भका लागि गुरुकुलमा पठाउने गरिन्थ्यो जुन 25 वर्षको उमेरसम्म हुने गर्दछ । हिन्दु समाजमा मानिसको जन्मदेखिको आयुलाई जम्मा 100 वर्ष मानी प्रत्येक $25 \div 25$ वर्षको एक आश्रम मात्रे गरिन्छ । यस प्रकार चार आश्रम हुने गर्दछ । व्रह्मचर्य आश्रम (1 देखि 25 वर्ष), गृहस्थ आश्रम (25 देखि 50 वर्ष), वानप्रस्थ आश्रम (51 देखि 75 वर्ष) र सन्यास आश्रम (76 वर्ष देखि 100) हुने गर्दछ । व्रह्मचर्य आश्रममा व्रह्मचर्य नियम पालना गरी 10 वर्षको उमेरबाट शिक्षा प्राप्तिको लागि गुरुकुल गई अध्ययन गरी विद्यावारिधि प्राप्त गर्ने गरिन्छ । व्रह्मचर्य आश्रम विवाह गरी गृहस्थ नियममा बसी व्यवसाय गरी जीविकोपार्जन गर्ने, विवाह गर्ने र सन्तान प्राप्त गरी आफ्नो दायित्व पूरा गर्ने गरिन्छ । वानप्रस्थ आश्रममा आफ्नो जिम्मेवारी सन्तानलाई दिएर जंगलमा गई तपस्या ध्यान गरी स्वस्थ जीवन याजन गर्ने मूल ध्येय वा उद्देश्य अनुरूप गरिन्छ । त्यस पछिको जीवन सन्यासी भई ईश्वरमा लीन हुने मूल आधारमा जीवनयापन गर्ने अवधि मात्रे गरिन्छ ।

रामायण तथा महाभारतकालीन समयमा मानिसको जीवनचक्र यसै सिद्धान्तमा रहेर निर्वाह गर्ने गरिन्थ्यो । तर आजभोलिको आधुनिक युगमा सबैले प्राचीन जीवन पद्धतिमा रहेर जीवनयापन गर्न सम्भव छैन । तर पनि परम्परागत संस्कृतिलाई आधार मानी आधुनिक युगसँग आत्मसात गरी जीवन व्यतित गर्ने गरिन्छ । आजभोलि गुरुकुलमा गई विद्यारम्भ गर्ने सम्भव नरहेको हुँदा आधुनिक शिक्षालयमा आधुनिक विषयहरु अध्ययन गर्ने गरिन्छ । साडे दुई वा तीन वर्षको उमेरदेखि नै बालबालिकालाई संस्कार एक विधिको रूपमा मात्र गर्ने चलन मझसकेको छ ।

कयता पूजा गर्नका लागि घरमा शुभ साइतको दिनमा चोखो (तुहाई, चोखो कपडा लगाई, नड काटेर अल: लगाउने) गरी केश मुण्डन गर्ने गरिन्छ । मामाले केश काट्ने र फुप्पूले कपडामाथि काँसको थालमा राखेर केश थाप्ने र खोलामा लगी सेलाउने प्रकृया गर्ने गरिन्छ । यस प्रकार पूजाआजा र घरमा गर्नुपर्ने कार्य सकी देगुद्यःको थानमा गई पूजाआजा गर्ने गरिन्छ । देगु खलःका थाकुली, गुरुजु सहित बालकलाई पहिले कुलदेवता थानमा सँघारमा बालकलाई राखी सिँफँ लुड (काठको पाथीमा पूजाका सामग्रीले शिरबाट अभिषेक गर्ने) गरी मित्र्याएर कयता (पिताम्बरको सात टुक्रा गाँसी बनाइएको विशेष प्रकारको लंगौटी) दिई सोही कयता बाँधेर लगाइ दिने चलन रहेको छ । स्थानविशेष अनुसार फरक विधानहरु हुने गर्दछ । कसैको पातलो जाली झौँ बुनेको आरुवा कयता दिने गरिन्छ । कसैलाई धोती पनि बाँधी दिने गरिन्छ । हिन्दु धर्मको पदचिन्ह स्वरूप कसैलाई भने धनुष वाण बोकाई वनबास पठाउने गरिन्छ । वास्तवमा पहिले गुरुकुल पठाउने चलन अनुसार मिक्षाटन गरी जीविका चलाउनुपर्ने प्रतिविम्ब वा प्रतीकात्मक रूपमा मिक्षा दिने तथा लिने कार्य पनि गर्ने गरिन्छ ।

वास्तवमा पूजा सकेर मन्दिर परिसरमा सातवटा पानका पातमा सुपारी, ल्वाङ्ग र पैसा राखी बालक

(वटुक)लाई सात पाइला हिंडाई पाजुं लिइगु भनी बालकलाई भाग्न लगाउने र मामाले समाउने चलन रहेको छ । यसरी भागी हिँडने समयमा स्थान सीमा पनि रहेको हुँच । यदि सीमा कटेर समाउन नसकेमा घर फर्कनु हुव भन्ने गरिन्छ । त्यसैले बालकको मामाले पहिले नै समाती ल्याउने गरिन्छ । मामाले टोपी लगाई दिएर, उखु समात लगाई ल्याउने गर्दछ ।

कुलदेवताको थानमा गर्नुपर्ने विधान सकेर घरमा ल्याई बालकलाई थाकुली राखी मामा सहित फुकी खल: सबै र परिवारका महिला सदस्यहरु समेत बसेर बेताली (रीरामा बाँधे सेतो कपडा) बाँधेर धौ सगं-ख्यैं सगं लिने गरिन्छ । बालकको कथा पूजा होस् वा बालिकाको बाह्णः होस् नेवा: समाजमा मामा र फुपूको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको हुन्छ । यो नेवार समुदायमा नारी पुरुषमा भेदभाव नभएको उदाहरणका अलावा माइती र घरका मानिसको जिम्मेवारी पहिले नै निश्चित गरिदिएका कारण विवाद रहित क्रियाकलापहरु गरी विधि सम्पन्न हुने गर्दछ । मामाघरका फुपूले र आफन्त तथा परिवारजनबाट ल्याइएका उपहारहरु आदान प्रदान गर्ने गरिन्छ । मामाघर, फुपूहरु र नजिकका आफन्तहरुले सगं ल्याउने गर्दछन् । बेलुकी भोज खुवाई सकेर चिउरा, मासु र प्यता घासा राखी भोज पनि पठाउनु पर्दछ ।

ओला छोयेगु

काठमाडौंका 32 टोलका ज्यापुहरुको बालकलाई कथा पूजा भन्दा अगाडि तीन वर्षसम्म प्रत्येक वर्ष आफ्झो इष्टदेवताको थान वा मन्दिरमा एक रात र एक दिन पूरै बस्ने गर्दछ । यसरी बस्ने संस्कारलाई ओला छोयेगु भनिन्छ । यस क्रममा आफन्तहरुले मिष्ठान वा फलफूल लिएर भेट्न आउने गर्दछ । पहिलो ओला पछि ओला धुंके (अन्तिम पटकको) गर्नुअघि कथापूजा (व्रतवन्ध) को विधि सम्पन्न गर्नुपर्दछ । कथा पूजा सकेर मात्र

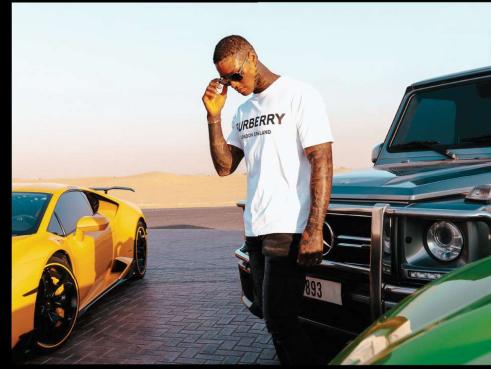
पनि हुँदैन, ओला धुंकेको पनि महत्व रहेको हुन्छ । ओला धुंके सकेर मात्र ल्याय्ह (वयस्क) भएको र ठूला व्यक्तिहरुमा सामेल गर्ने वा जिम्मेवारी वहन गर्न सके रूपमा लिइन्छ । ओला पठाउने बेलामा पनि थाकुलि गर्ने परम्परा रहेको हुन्छ । सबैभन्दा जेठो बालकले थाकुली हुने र सम्पूर्ण विधिको प्रतिनिधित्व गर्ने गरिन्छ ।

ओला पठाउनको लागि पचिमहःको अधिल्लो दिनमा पचलि भैरव मन्दिर, सीधः पुन्हिका दिन श्रीधःमा, कतिं पुन्हिका दिन स्वयम्भू पाहाँच्यहेका दिन भद्रकाली, बालाच्यहेका दिन लुति (इन्द्रायणी) मा, लक्ष्मी पूजाका दिन मैतिदेवी र कमलादि गणेश थानमा आ-आफ्झो टोलले बालकहरुको संख्या हेरी निश्चित समयमा ओला मुंके गरिन्छ ।

गुठी नहुने परिवारहरुले ओला नपठाई तःखा फुसय, आगं वा देगुद्यःको मन्दिरमा पनि व्रतवन्ध गर्ने गरिन्छ ।

वज्राचार्य, शाक्य र तुलाधर परिवारमा भने कथा पूजाको ठाउँमा बरे छुयेगु गरिन्छ । यसमा केश मुण्डन गरी आगंसँ (टुप्पी) समेत काट्ने गरिन्छ । त्यसपछि खिखिलिका डण्डा र भिक्षापात्र लिई चीवर पहिरेर मावलघर, फुपूहरुको घरका अलावा नजिकका आफन्तहरुको घरमा गई भिक्षाटन गरिन्छ । यो संस्कारलाई चूडाकर्म वा बरे छुये पनि भनिन्छ ।

WEAR BETTER, LOOK BETTER, FEEL BETTER

WWW.KANTMISSCLOTHING.COM

@KANTMISSCLOTHING

@K_MCLOTHING

**L YOUR
Driving School**

Yourdrivingschool.Net

खों मदुगु धाः

■ मोति लक्ष्मी शाक्य

न्हयम् दाजुकिजापिं मध्यम् । तःधी कथंनिसें
तुतिखिनाः त्वाथं कबनाः नय सयावःलिसे । अबुं,
सिलेबरया वाताचाय् नसा तयाः इनानकाच्चंगु दानां
लुमना वल । मिखुंचां खंगः जुयावःपि खुम्ह कायपिनि
नं चिलि छिपय् जुयाः न्हिप्योंया रंग जायावःलिसें झन
छगः हे गलय् च्वने मछिनावःगु त्वह तयाः । रामगोपालया
कायपिं छसिं कयं झोलिं, थंः, थंः मारया छम्ह छम्ह
लिनाः अलग अलग थासय् छिंक छिंक चों वन । गुम्हं
ससः लिनाः वन सा गुम्हं ससः लिना वन सा गुम्हं पसः
लिनाः वन ।

बफरा कान्छा छम्ह भचा मचा हे तिनिम्ह जुल । बुसांनिसें
मांया प्यासि पुसामि थः हे जुयाःनं तःम्ह सन्तानया बौ
धायकल धाथें न्यालुचाःम्ह लुच्या, बाष्मासेम्ह बौ ।
खेंथ्वयकु थ्वयकुं हि गनावंम्ह कलाःयात बागःमिखां
स्वयगु तकनं हे त्वताहःम्ह कतिलाः पाकः । ला हि
गनावंम्ह कृष्ण प्यारि । झसुकाः व ख्वबिलिसें जा नया
च्वं क च्वं क थ्यों मयों कान्छाम्ह काययागु कमाइनयगु
ताःन्हयो न्हयो, तुति निपां झोलंकाः मिखा तिस्सिना वन
। दाँ धयागु गुबलेसं म्हूचिनेमलंगु ल्हातं जूसां, म्वातले
कान्छाछम्हेसित थःगु मुलय् छेयां छाःदिकाः । जिबं तिवं
यानाः गांया स्कूलय् छ्या तःम्ह जुल ।

मां मदुसेंलि, भौचां ज्वने धुकूम्ह छुं थें जूम्ह कृष्ण ! थःगु
न्हेयप्पुया बलं झातापाता सनाः भौचिगु पन्जां उम्कय्
जुयाच्चंगु वफराया । घो, स्यो, धयो या संगज धेथं जाःगु
शैक्षिक स्तरया स्तरयुक्तगु सर्टिफिकेट तक्क नं कायत
ताःलात कृष्णया ।

छनू कृष्णया पासापिं मध्यया छम्ह पासा । जंकु सिधाम्ह
बाज्याया याक कायया नं याकःकाय् ! कृषकया परिवार
सास्ये, दोहं या हलो जवतययाना वापाय् नाप ल्बायगु
यानाच्चंपि मनूत जूसां, राजधानि क्षेत्र दुनेया का फ्य्,
लखय् नं भचा भचा बुलाच्चंपि मनू समिपि मनू लात
धायमाल । छनू वं थः पासा कृष्णराम याके न्यन “कृष्ण

! आम सर्टिफिकेट ज्वनाः आ छु यायगु बिचा?.. ”

पासायागू न्हयसलं थारान्हूम्ह कृष्णराम । नांकायमत्योम्हं
न्याःगुया अनुभवय् ख्वा सेकुंका ल्हापा व्वे स्यात ।
संगुबाःगु नुगःया मौनम्हुतुं नुबानाच्चंगु वैगु सासलय् पासा
राम तायाच्चन वैगु नुगःधाया खंगःत ।

“....छु यायगु बिचा: धाय् आः ग्व ! लिधंसां त्वःतूपिं
ग्वाः ग्वाः लिधंसा तय् थ्वपू जि । ... खुपा अप्पा ला
छेंयामूअंगलं स्वबानाः कुतुं वने हे धुकलं आ दनि मात्र
निपा अप्पापिं निम्ह आत्मा । ... लिधनेमज्यूकयं यागु
लिधंसा उपि । म्हयायमचाया नामय् जि तताहम्ह ।
धायतला तता धयाम्ह मांया ली मां सरहया मतिनामि धाइ
। तर जि थःगु छें स्वयाः थःछेया अंगलय् लिधनेत
स्वयाच्चनीम्ह लाः बलय् ! ! !अंगः भेल्लुगु अबुया
छेया खतं नःगु चुकू धैकथं । चुकिलम्ह म्ह्यायमचाया
कारणं स्यू व क्वें जक बाकि दनिगु बुराम्ह वौया आत्मा
। खुम्ह खुम्ह दाजुपिंजि, डेंगुया की तयसं पटक पटक
“अर्थ्याक“ जुयाच्चनीगु जिगु जीवन ÷ म्वानाः न....”

खँ पू वने मलावं राजं यागु च्वलापचिं थःगु म्हुतुया म्हुतुसी
तिकाः पासायागु म्हुतु तियेत इनाप याइ ।

कन्हय कुन्हुं तुं

“का नु....”

“ का नु सा...”

“हानेगुसा कानु । आः थल्यें हे नु.....”

धयाच्चंपि मध्यय् सु गुम्हेसिनं छु अर्थ्य् “का नु...” धाल
। उमिसं उमिसं हे जक थुल । आसे हो चाय मलाकं
पास, जूगु । स्वम्हेसिया संस्था दुनेयाथा नावं स्वम्हेसितं
राहदानि अफिसर थेंका बिल । उमिसं उमिसं हे जक थुल
। आसे हो धाय् मलाकं पास जूगु स्वम्हेसिया संस्था दुनेया
। स्वम्हेसितं राहदानि अफिसय् थेंका बिल ।

“મનૂ જક દયમા, ન્હાગુ દિસાં જૂસાં કર્મ વ ભાગ્ય અથેં ચુલાઈ” ધેગુ થોયા ઉખાનમા પ્રમાણિકરણ ! ખુલાયા દુને । જમકુણડલિ સ્વયાનં મૂતુગુ કર્મકુણડલિયા થોયા જાત: અમેરિકા રહાનાયા મિસા લ્હાત્ય્ લાત। લયવં છું હિં લિપા હે કૃષ્ણ અમેરિકા વનીગુ પક્કા જુલ ।

ખલા કૃષ્ણ રામં રાજયાકે મન્યોંગુ મહુ-જિત: હે થુલિ યાકનં બ્યયકા ન્હાફુમ્હ છે । છલા ઝન્ યાક: કાયયા ન યાક: કાય્ । થવં થવય્ મતિનાયા ગ્વારાત છિપિં ।...

ખં પૂ વને મલાવં રાજં મ્હુતુપ્વા: તિકી કૃષ્ણ યાત “યાક: કાયયા યાક: કાય્ જુયા: હે ખ: જિ મવનાગુ નં । ચા: જક હ્યૂ બનેત લા જિત: જિં ઝિનિપુલ લુઝુકે નિ.... “ નિસ્હં છગ્ય પા:ખં નુગ: ઉલા: ન્હિલી ।

પાસાયાગુ પરિવારયાગુ પ્રબન્ધ નં અન હે ગાંયામ્હ । થવં થ: લામ્હ । સંસ્કારિત છમ્હ મ્હયાયમચા “મિરા” જીવન પાસા વિયા: અમેરિકા બ્યયકાચ્છત કૃષ્ણાયાત રાજં । પાસાયા લિધંસાય્ બ્યયાનં કૃષ્ણસમ અમેરિકામા ન્યાદ લિપા । યા । થોં અન્ હે સેટલ જુઝત તા: લા:મ્હ કૃષ્ણારામ સપરિવાર સહિત નેપા: દર્શન યા: વયાચ્વન’ નુગ: જાયક નુગલય્ નુગ: દેતના । લચ્છી પાસા રાજયા છેંય્ યામુક ચ્વના: । થોં હાકનં હાકનં વ હે પાસાયા પરિવારયા ગ્વાહાલિં વૃદ્ધાશ્રમ મુક્તયાના: । (૧૦ વર્ષ), ગ્વીદું દુમ્હ, બૌ બ્બના:, સદાયા લાગિ અમેરિકા બ્યયા: બનાચ્વન । નેપા: ત્વતા ! પારિવારિક કચિવં પાખેં મુક્તિબ્યાયા ગ્વા: ગ્વા: દાજુ પિનિ મતિના મદુગુ લાનુગ: પાખેં તાપાની કષ્ણાંરામ” છમ્હ અમેરિકા વાસિ ! નેપાગાંથા સપુતમ્હ કાયમચા !! નેપા: દેયા ચા!!!

PPGUK LONDON ACCOUNTS 1st August 2021-31st July 2022			
Opening Balance as at 1st August 2021 £8,969.39			
Incomings	Amount	Outgoings	
Donation	£87.00	AGM/Picnic Food Drinks	-£350.00 -£63.92
Holi Event Income Donation	£394.00 £24.00	Website	-£115.06
Picnic Income Bingo Games Donation	£1,024.00 £67.00 £11.00 £8.60	Holi Event Food Colours	-£421.00 -£17.97
TOTAL Incomings	£1,615.60	Picnic Food Drinks	-£1,050.00 -£44.00
Current Account	£4,519.12	Total Outgoings	-£2,061.95
Saving Account	£4,003.92		
Closing balance 31st July 2022	£8,523.04		

Photo Story

झीगु हलिं

■ कृष्ण शरण चखूं

सकसिनं धैच्वन “झीगु हलिं”
अयसाँ ल्याखाइ थःथःगु धलिं
धलिं धलिं मुंका दयकेमागु हलिं
तर कुचा कुचा थलाच्वन झीगु जनी।

सहयायमफु स्व मती मायनेव
ब्यागलं च्वनी तर ब्याकेमफु खँ
लायलाय बूसाँ च्यूताः मवँ
च्वनेमफु गब्लें छधी छपं।

न्यापति मुना म्हू छ्यायमागु इलय
सुलाः सुलाः क्यनाच्वन थवं थवय
थः व कतः महसीके मफुगु स्वलय
दुनाच्वन कतःया मुसुक्क न्हिलाय।

मजिल मजिल बाया च्वने मजिल
छिगु धालं जितः नं स्याय माल
पतिं धस्वाका ल्हाः म्हुइ फय माल
हलिमय झीगु ध्वाँय ब्य दय माल।

BIRANJANA
BIRANJANA

VISION SANSAR

Maharani

a film by
Sanam Kumar Bairagi

A FTER FROM PRISONER

a film by
Sanam Kumar Bairagi

13

साहित्यकार स्वर्गीय इंद्रेश माननगरके कथामा आपापात चलावच
A LETTER FROM PRISONER

PRODUCER HIRAL JOSHI, NANI HERA, KALASH BUSHWAKARMA, DIL GHALE.
 ARTISTS MADISON LAZARUS, KUNAL BISHWA, SALINA TRAPANIAGAR, PRITHVI RAJ KHATHRY, SUBARNA THAPA, SUSHMITA THAPA,
 CARRIE DODDS, KIRAN KARKI, CHARAN PRADHAN, BIETA SHRESTHA, FAUSTAS TALLACKA, LAUREN WESTBURY, TAPISHYA SIWAKOTI
 SINGERS PRAVATI DAS, ANUJI PANTAI, SAGAR ALE, PRABISHA ADHIKARI, SHIBANI MOKTAN, ABHISHEK KARKI, BINAMRA KARINA CHARYA,
 MUSIC ARRANGERS GOPAL RASJALI, RIKESH DURUNG, BISHESH PANDAY, DEEP RAMESHWOR KARKI, ASST. DIRECTOR RAMESHWOR KORALA,
 CHEF ASST. DIRECTOR RAMSHARAN KORALA, POST PRODUCTION COMPANY FILM MOTION NEPAL PVT LTD AND OIT CREATIVE LIMITED, LONDON
 LYRICS SCREENPLAY/DIALOGUE/DIRECTION SAMAN KUMAR BARBAG
 MUSIC SUPRESH SENCHOURY, CHOREOGRAPHY KIRIBHAKTA GAHATRAJ, ACTION SAMRIT BASNET, EDITOR ARJUN GC
 HAIR/MAKEUP BIETA SHRESTHA, IN-H BEAUTY CARE, LINE MANAGER KALINA SHRESTHA

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
११४३

Simrik Lounge

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
११४३

Sachin and Anjana Shrestha

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
११४३

Aareev, Lisa & Rajeev
Shrestha

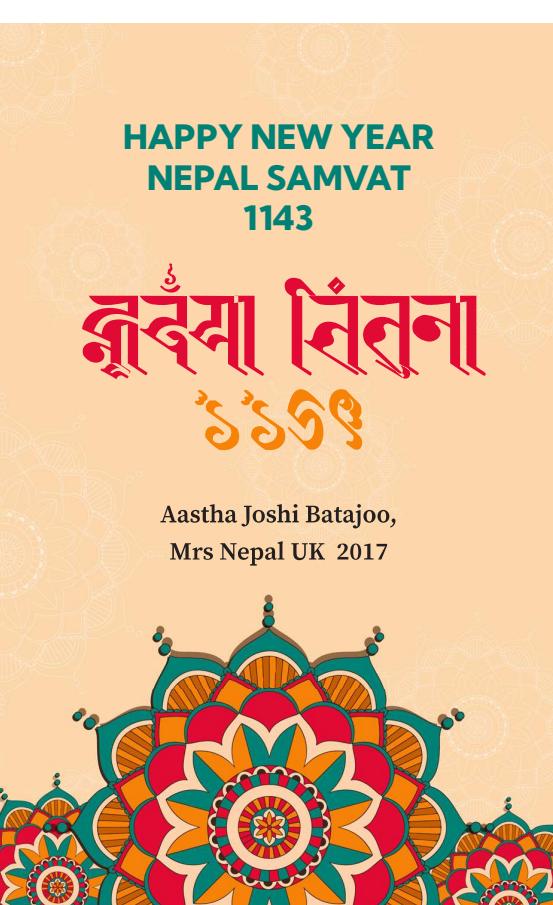
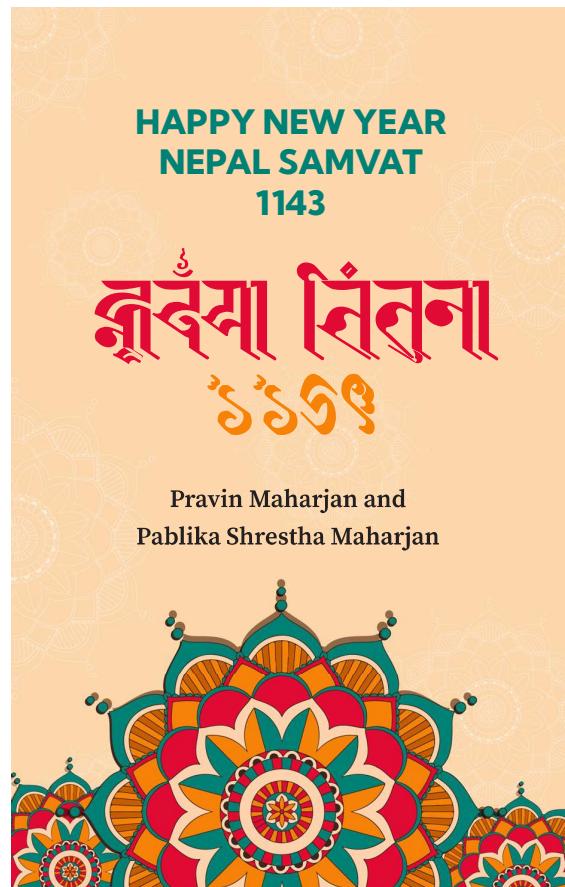

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
११४३

Manisha Dangol Shrestha
Director, London Fashion House

नेपालय् बुद्ध प्रतिमाया इतिहास

■ संयुक्त श्रेष्ठ, लण्डन

Photo by Nandha Kumar PJ on Unsplash

॥ स्वनिगःया नेवाः कलाशैलिं गांधार
कलाया व्याच्वंगु सं स्वयाः
मथुरा बुद्ध्या चिचीधंगु घःलाकाः
छायपियातःगु सँया पहः नाला
काःगु खनेदु ।

इतिहासय् बौद्ध प्रतीकात्मकता

नेपालय् बुद्ध बूगु थाय् कपिलवस्तुनिसे दक्षिणपाखे भारतया मध्यप्रदेश दुनेया लागाय् पाटलिपुत्र, बेसनगर व अलाहबादय् आः तकया दकलय् पुलांगु बौद्ध कला तूगु दु । थुगु लागाय् बुद्ध सक्रिय जूगु स्वंगु शताब्दी धुकाःया थी थी मूर्तिकलादुने यक्ष व नागपि म्हसीकेफु धाःसा इमिगु हे दनेगु पहः लिपा वनाः बोधिसत्वनिसे बुद्ध तकया प्रतिमाय् छ्यलातःगु खनेदु । इमिगु थःगु हे प्रस्तरकला दयेकेज्या नं मदिक्क न्ह्यानाच्चन । बुद्ध्यात ज्ञान तूगु थाय् बोधगया व केन्द्रीय भारतया दथुइ लाःगु गां भार्हत व साँचीइ धाःसा बुद्ध्या हे प्रष्ठरूपं कियातःगु स्वरूप व बौद्ध बाखंया लिधंसाय् दयेकातःगु थी थी लु स्वयेदु। अथेसां न्हापांगु शताब्दीतक बुद्ध्या मानवाकृति धाःसा खने मदु छुं सांकेतिक प्रतीकत जक छ्यलाः बुद्ध्या उपस्थिति क्यमेगु यानातल । महापरिनिर्वाण सुत्तय् बुद्धं मूर्तिपुजा मयायेत धयातःगुलिं थथे जूगु नं जुइफु । गथेकि साँचीया तोरणय् कियातःगु सिमा, घःचाः व स्तुपं बुद्ध्या ज्ञानप्राप्ति, शिक्षा व अन्त्यष्टीया प्रतीक कथं कायेफइ । सन् १९१४ य् विद्वान अल्फर्ट फाउचरं थुगु शैलीयात ‘बुद्ध मदयेकुसे बुद्ध्या जीवनया बाखं कनेगु अजू चाइपुगु ज्या’ धकाः धयातःगु दु ।

नेपाःया येँ थें महाकालयात अतिकं हनाबना तयाः पुज्याइगु उज्जैन शहरय् बुद्ध्या न्हापांगु शताब्दीया मुद्राय् दकलय् पुलांगु मानवाकृति खनेदु। कुशान वंशया जुजु कनिष्कया थुगु मुद्राय् बुद्ध थें दनाच्वंगु दुसा ल्हाःया मुद्रा नं अथे हे खनेदु । लुम्बिनीया तिलौराकोटय् सन् १९७० स जूगु उत्खननय् लूगु छुं कुशानकालीन मुद्रात नकतिनि जक छाउनीया राष्ट्रिय संप्रभालयपाखें पिदंगु ‘नेपाःया ध्यबाया बाखं’ सफुतिइ दुथ्याका तःगु दु धाःसा थुकिया कलाया इतिहासया दृष्टिकोणं अध्ययन मजूनि । थजाःगु हे कुशानकालीन मुद्राया लिधंसाय् सन् १९२० स ए के कुमारास्वामिं विशुद्ध भारतीय कलायागु उषाकालयात

ग्रेको-हेलेनिष्टिक प्रभाव जक मखुसे गान्धार कालनिसें है न्ह्याःगु प्रमाणत पिब्बःगु खनेदु ।

नेपालय् बुद्धया न्हापांगु आकृति

१६०० दॅनिसें सार्वजनिक रूपय् पुज्यानातःगु नेपाःया है दकलय् पुलांगु बुद्धया मूर्तित यें देय् चाबहिलं व सक्व देसं सन् १९८०या दशकय् तनावन । ४ गू व ५ गू शताब्दीया थुपिं ल्वहंया मूर्तित थ्यं मथ्यं ३ फूट तःजाःगु अभंग मुद्राय् दनाच्चंह बुद्धया खः । सक्वया बुद्ध भचा पुरुषार्थ जाःगु खनेदु धाःसा चाबहीया बुद्ध झां शान्तभावं जाःगु व उषनिष थें बुद्धया गुणत झां प्रष्ट खेनदयेक कियातःगु दु ।

नेपालय् थौंतक ल्यांगु बुद्धया दकलय् पुलांगु मूर्ति येँया थायमरुया ५ गूगु शताब्दीया खः । वरद मुद्राय् पिने स्वयाच्चंगु थुगु मूर्तिया जव ल्हाः व लंया पहः सक्वया बुद्धनापं ज्वः लाः वः धाःसा छ्यनय् उशनिष दयेकातःगु मदु । वंगु दॅ नेपाल संवत् १९८२ कौलागा: सप्तमिकुङ्ह दिवंगत जुयादीम्ह प्रा. जोन सी हण्टिंगटं नेपालं तनावंगु ३५ गू बुद्ध प्रतिमाया दस्तावेजिकरण यानादीगु दु, गुगु मदुम्ह लैन सिंह बांगदेलं सन् १९८९ य् यानादीगु स्वयां दुगंछि खनेदु । अथे हे छाउनीया राष्ट्रिय संग्रहालय् शंखमूलया ६ गूगु शताब्दीया बुद्धया मूर्ति संकलन जूगु खनेदु

धाःसा व हे ईया मेगु निगू मूर्तित क्लीभल्याण्ड संग्रहालय व ब्रिटिश संग्रहालयय् नं खनेदु। मेगु छगू गुइता बहाःया पूर्णकदया बुद्धया कांस्यमूर्ति ईयान आस्लोपं ६ गू शताब्दीया धयाच्चंसां प्रा. गौतम बज्राचार्य १३ गू शताब्दीया खः धकाः धयादीगु दु ।

नेपाःया दकलय् पुलांगु मूर्तिकला सन् १८५ या जय वर्माया खः । थुगु मूर्तियात थौंकन्हय् राष्ट्रिय संग्रहालयय् बांलाक मर्मत यानाः व्यातःगु दु धाःसा मथुरा शैलीया थुगु कुशानकालीन कलाकृति सन् १९९२ स येँया मालिगामय् आकांझाकां लूगु खः । नेपाःया प्राचीन कलाया इतिहास वंगु छुं दशकदुने हे जक लुयावःगुलिं येँ व कपिलवस्तुया थी थी थासय् योजनाबद्ध उत्खनन यायेगु खःसा झां अप्वः खँ लुयावयेफु । ८ गू शताब्दीइ बौद्ध प्रतिमात 'आन्दिग्राम'य् स्वंकातःगु प्रमाणित जूगुलिं पुरातात्विक वस्तुत गथे मदया वंगु जुइ धकाः अनुमान यायेफइ। पुरातत्व विभागया प्रमुख अधिकृत राम बहादुर कुंवरया कथं आंदिग्राम हे लिपा वनाः वैश्णव पहलं परिमार्जन जुयाः हारिगाउँ नामांकरण जूगु खः । अथेसां अन सन् ७४९ स दयेकातःगु बौद्ध लःया धः थें छुं गुप्त-लिच्छवीकालीन अवशेषत लुयावःगु दु ।

जवं निसें- (१) बज्रयगिनं तनावंगु ४गू शताब्दीया बुद्ध प्रतिमा (किपा: लैन सिंह बांगदेल, ई सं १९८०), (२) चाबहिलं तनावंगु ५गू शताब्दीया बुद्ध प्रतिमा (किपा: पुरातत्व विभाग, मिति बियामतःगु), (३) थायमदुइ ५गू शताब्दीया बुद्ध प्रतिमा (किपा: राजेन मानन्धर, ई सं २०२३), (४) ब्रिटिश म्युजियमय् ७गू शताब्दीया नेपाःया बुद्ध प्रतिमा किपा: (संयुक्त श्रेष्ठ, ई सं २०२३)

नेपाःया बुद्ध्या गुणात्मक लक्षणत

सन् ३२६ स तक्षशिलापाखें न्हापाया ग्रीसया सप्राट अलेकजण्डरं भारतयात आक्रमण यायेधुंकाः काबुल-गांधार सिमाना चायेकूगु खनेदु । ग्रीसं प्रभावित गांधार कलाया पाखें बुद्ध्या छगू न्हापांगु लु व्यूगु खनेदु गुकिया म्हसीका धइगु हेलेनिष्टिक नाइसेच्यांगु पहः, व्याच्यांगु सं व आलंकारिक वसःत खः । उकिया अःखतं, छगू शताब्दी न्ह्यवंनिसेया मथुरा कलां धाःसा धाथेंगु अवलोकन मखुसें शास्त्रीय अध्ययनं न्ह्याःगु मानसिक अमूर्तिकरणया लंपु काःगु खनेदु । मथुराया अयथार्थवादी कला बुलुहुं ४ गू शताब्दीया गुप्तशैलीपाखें हिलाच्यांगु ईया प्रतिनिधि नेपाःया कलाशैलिं याःगु खनेदु । केन्द्रीय भारतया थःगु हे नार्थ व शिल्पशास्त्र दूगु थें स्वनिगलय नं थःगु हे विस्कं जाःगु कला परम्परा ब्ललने धुंकूगुलिं कलाकारतयत बुद्ध्या किपा च्ययेत थाकु मजू । मेगु कथं धायेगु खःसा बौद्ध धर्म स्वनिगलय दुहांवःबलय स्वनिगःया कलापरम्परा थाहां वनाच्यांगु जुइफु । बौद्ध धर्म व तन्त्रविद्यां कलाकार व इमिगु संरक्षकपित्त आध्यात्मिक कथं योगदान धाःसा व्यूगु खनेदु ।

स्वनिगःया नेवा: कलाशैलिं गांधार कलाया व्याच्यांगु सं स्वयाः मथुरा बुद्ध्या चिचीच्यांगु ग्वःलाकाः छायपियातःगु संया पहः नाला काःगु खनेदु । बुद्ध्या छ्यं पूर्वंक मुण्डन यानातःगु जुइमाः धइगु छता धापू दुसां निदानकथा दुने बोधिसत्त्वं चौहाकः जुयेक चानाः जवनिसें ग्वःलाक क्वचुइगु संया व्याख्यान दु । नेपाःया कलासिद्धान्तं अन्तरदृष्टिपाखें उत्प्रेरित याइगुलिं यथार्थचित्रण स्वयाः नं धपित्त मिया ज्याला दथुइ दनाच्यांगु, सुपाँच्य च्यनाच्यांगु व लखौं लख ल्हाः व छ्यं दूगु क्यनातइ । पौराणिक बाखंया लिधंसाय् व आध्यात्मिक ज्ञानं जाःगु भावाभिव्यक्तिं यथार्थवादी कलाशैलीया प्राकृतिक नियमतयत विस्थापित याइ । उकिया लिच्यःया कथं ईयातुगु शस्त्रास्त्रया प्रभाव इमित ज्ञनातइगु ल्हातय खने मदुसां कलाया तसकं विकसित प्रतीकात्मकताया पाखें दिव्यशक्ति व करुणाया भाव ब्ललनी, गुगु नेवा: पौभाःकलादुने नं गाकक खनेदु । बुद्ध्या कपालय ग्वःलाःगु ऊर्ण नेपाःया कलाकृतिइ न्हापानिसें खनेदु । न्हापाया दनाच्यांगु मुद्रा स्वयाः ६ गू शताब्दीनिसें बुद्ध पद्मासनय च्यनाच्यांगु अच्यः खने दयावल । न्हापा मथुरा कलाया प्रभावया ख न्ह्यथनागु जूसां अनया सिंहासनया थासय नेपालय धाःसा पद्मासनय हे च्यनाच्यांगु बुद्ध व बौद्ध चरित्र खनेदु । मैत्रेय बुद्ध थें सिंहासनय चित्रण जुइगु छुं अपवाद नं दु ।

न्हापा बुद्ध्या वस्त्र थःगु जँया क्वय लाकाः खव ल्हातं ज्जनीगु खःसा ७ गू शताब्दीनिसें वसप्तलया ल्हाः व्यहःया च्य्य तक ल्हनातःगु खनेदु । थुकिया दसु किम्बेल कला संप्रहालय व ब्रिटिश संग्राहालय य संकलित बुद्धमूर्ति खः । सन् २०१८ स मेट्रोपोलिटन संग्रहालय लितछःगु यतखा त्वाःया बुद्ध न अथे हे जू । थुगु न्हू मुद्रा ८ गू शताब्दीइ विकसित जुयाच्यांगुलिं शंखमूल व वज्रयोगिनी देगलय दूगु बुद्धमूर्तिइ नं खनेदु । नेपालय कियातइगु बुद्ध्या मिखा मिथ्य स्वयाः दथुइ अप्यः त्वपुइ । मथुराया गंभैर पहः व गांधारया नाइसे पहः स्वयां बिस्कं जाःगु थजाःगु ध्यानी मिखा धइगु नेपाःया कलाया मू लक्षण नं खः । नागबेली थें च्यांगु च्यय्या मिखाफुति म्हसीकीगु थुगु शैली ६ गू शताब्दीपाखें नेपालय विकसित जुयाः ल्हासा व चीन वंगु जुइफु, गन गन धाःसा नेपालय स्वयां तप्यांगु मिखा दयेकेगु याइ ।

वर्तमान स्थिति

लिपांगु दशकय स्वनिगःया शहरी लागाय मूर्त सम्पदाया बारे यक्वसिनं च्यूताः क्याच्चंसां सार्वजनिक थासय सम्पदाया गाकक सुरक्षा जूगु खने मदु । वंगु ४ गू दशकय राष्ट्रिय संग्रहालय थ्यं मथ्यं ५० गू बौद्ध कलाकृतित हलिंया थायथासं सुथांलाक लित हःसां अझं नं यक्व हे ल्याखं झीगु कलाकृति पिने लानाच्यांगु अवस्था दु । थौकन्ह्य थुगु प्रक्रियायात छुं सामाजिक पुचलं तिबः बियाच्यांगुलिं थुगु अवस्था मिकेगुली ग्वाहालि नं जुयाच्यांगु दु । सन् २०१४ स डेनिस बायर्न्सनं धाःगु थें थी थी सामाजिक प्रथा व ऐतिहासिक वास्तुत मुकेगु ज्याख्यांगु संरक्षण सिद्धान्तयात पंगः हइगु नं नेपालय जुयाच्यांगु दु ।

ईसा पूर्व ६ गू शताब्दीइ बुद्ध नेपालय बूगु जूसां ईसा पूर्व ३ गू शताब्दीइ नेपाः पिनेयाह्व सप्राट अशोकं बुद्ध्या हे गामय बिज्यानाः हाकनं वसप्तलया ज्ञानयात म्हसीका बिल । नेपालय बुद्ध धर्मया थःगु हे अशान्त इतिहास नं दु । १४ गू शताब्दीइ ब्रह्मचारी भन्तेपित्त यातना बिल धाःसा २० गू शताब्दीइ राणा शासनय बुद्धधर्म नापं थुकिया ग्रंथत च्ययेत छ्यलीगु नेपालभाषा नं प्रतिबन्धित जुल । अथे हे, हिन्दु अतिक्रमणया लिच्यःकथं नेपाःया जनगणनां स्वयेगु खःसा बुद्धमार्गीपिनिगु ल्याः म्ह जुयाच्यांगु तप्यंक खनेदु । नेपालय हे बुद्धधर्मया भविष्य मभिना वंगु व बुद्ध छम्ह पर्यटनया माध्यम जक जुयाच्यांगु इलय नेपाःया कलाया ऐतिहासिक उपलब्धियात गाकक मान्यता दयाच्यांगु खने मदु ।

Photo by Foreign Policy

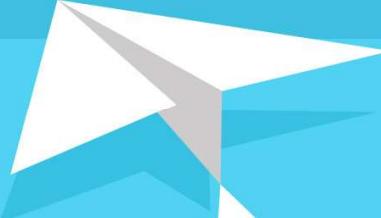
लिधंसा

- १) डेनिस बायर्न्स, 'काउण्टर हेरिटेज', क्रिटिकल पर्सप्रिक्टिभ्स अन हेरिट्यज कन्जर्वेशन इन एजिया, टाइलर फ्रान्सिस ग्रुप, सन् २०१४
- २) ए के कुमारास्यामी, 'द अरिजिन अफ् द बुद्ध', द आर्ट बुलेटिन, सी ए ए, सन् १९२७
- ३) कृष्ण देव, 'बुद्धिष्ठ आर्ट अफ् नेपाल', बुलेटिन अफ् टिबतोलजी, भो-११, ई-३, सन् १९७४
- ४) ईयान आस्लोप, काशीनाथ तमोट व जानेन्द्र शाक्य, 'द स्टाइंग बुद्ध अफ् गुड्ता बहि', एजियन आर्ट डट कम्, सन् २०२०
- ५) हण्टिंगटन् आर्काइम, जोन सी हण्टिंगटन् व सुसन एल् हण्टिंगटन्, सन् १९८६
- ६) अलफर्ड फाउचर, 'द ग्रीक अरिजिन अफ् द इमेज अफ् बुद्ध', द बिगिनिंस अफ् बुद्धिष्ठ आर्ट एण्ड अदर एसेज् इन ईण्डियन एण्ड सेन्ट्रल-एजियन आर्कियलाजी, पल् गिउथनर, सन् १९९७
- ७) बिद्या दहेजिया, 'एनाइकनिजम् एण्ड द मल्टिमालन्स अफ् एम्बलेस्म', आर्स ओरियण्टालिस्, भो-२१, सन् १९९१
- ८) सुसन एल् अण्टिंगटन, 'अर्ली बुद्धिष्ठ आर्ट एण्ड द थियरी अफ् एनाइकनिजम्', आर्ट जनल, भो-४९, सन् १९९१
- ९) सत्य मोहन जोशी, 'नेपाली कलाको रूपरेखा', बुक आर्ट नेपाल, सन् २०१६
- १०) मीन बहादुर शाक्य, 'सेकरेड आर्ट अफ् नेपाल, नेपाल हस्तकला महासंघ, सन् २०००
- ११) 'स्टोरी अफ् नेपाली मनी', राष्ट्रीय मुद्रा संग्रहालय, सन् २०२२
- १२) संयुक्त श्रेष्ठ, 'फ्रामेण्टस अफ् नेपाली आर्ट इन युके', यन्त्रकला, सन् २०१६

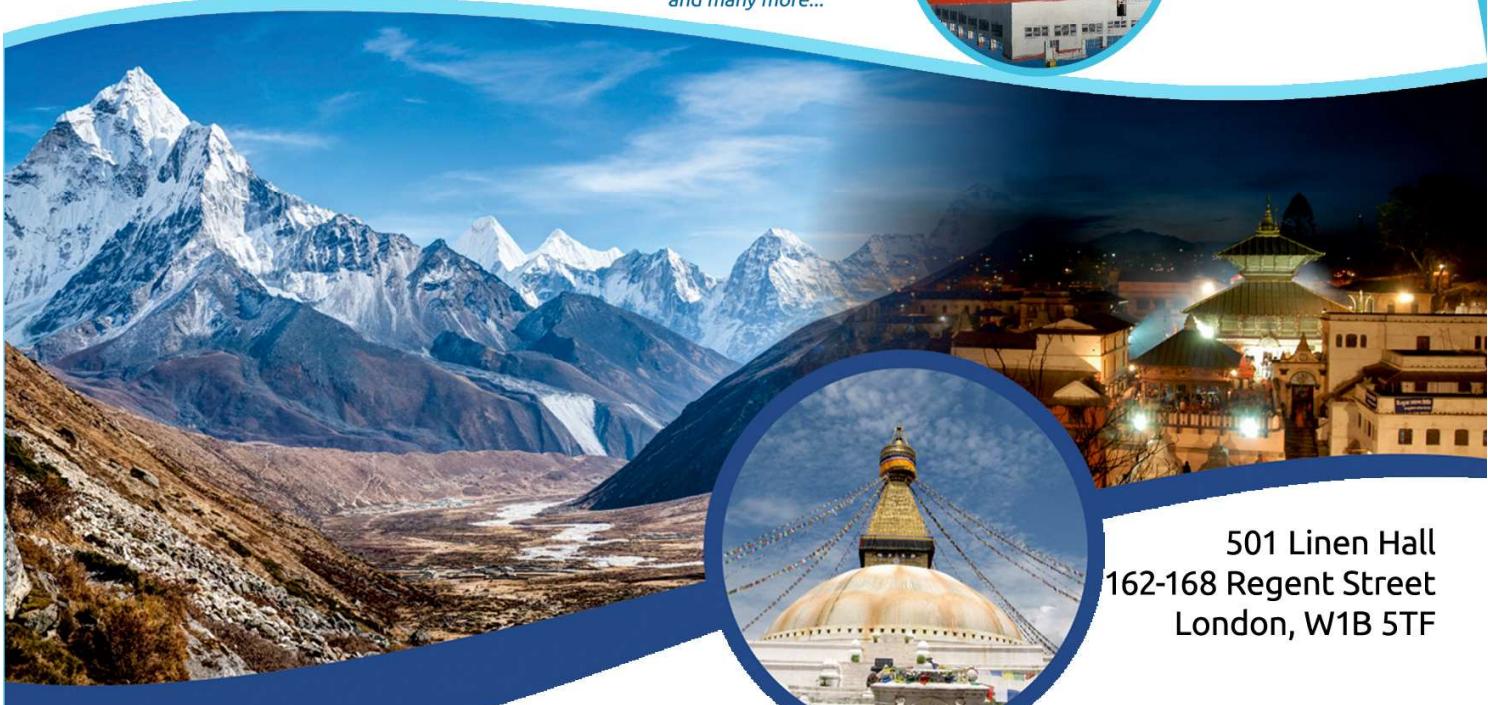

Nhu Daya Bhintuna

from REX AIR TRAVEL AND TOURS
Your Trusted Travel Agent since 1992,
accredited IATA and ATOL agent

and many more...

501 Linen Hall
162-168 Regent Street
London, W1B 5TF

Call us: +44 02074391898

Whatsapp: +44 02074324480

Email: pushpa@rexair.co.uk

Book Online: www.rexair.co.uk

@rexairltd

@rexairoffers

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143

नेपाल संवत्
११४३

— Sachetan Tuladhar

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143

नेपाल संवत्
११४३

— Dharma Shakya

**HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143**

कृष्णा तिर्तुना
११४३

— Sashi Manandhar & Family

**HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143**

कृष्णा तिर्तुना
११४३

— Sandeep Shrestha, Kriti
Pradhan & Saarvin Shrestha

नेपाल सम्वत् ११४३ व स्वन्ति नखःया सकल नेपामी दाजु-किजा
तता-केहें पित्त भिन्तुना देषाये ।

कूब्जा निंवना
५५७९

र्याम मानन्धर

नेपाल सम्वत् ११४३ व स्वन्ति नखःया सकल नेपामी दाजु-किजा
तता-केहें पित्त भिन्तुना देषाये ।

कूब्जा निंवना
५५७९

मधुसुदन कायष्ठ

मेरो देश

■ चन्दा मानन्धर प्रतिमा, लण्डन

मलाई लाछ प्यारो मेरो देश नेपाल
हरियो डाँडा-काँडा भएको देश नेपाल

गर्व छ मलाई नेपाली भनाउनमा
झलझल्ती आउँछ आमाको मुहार आँखामा

सगरमाथा मकालु कञ्चनजंघाको सिरानी
गंडकी, कर्णाली, बागमतीको ओच्चान भएकी

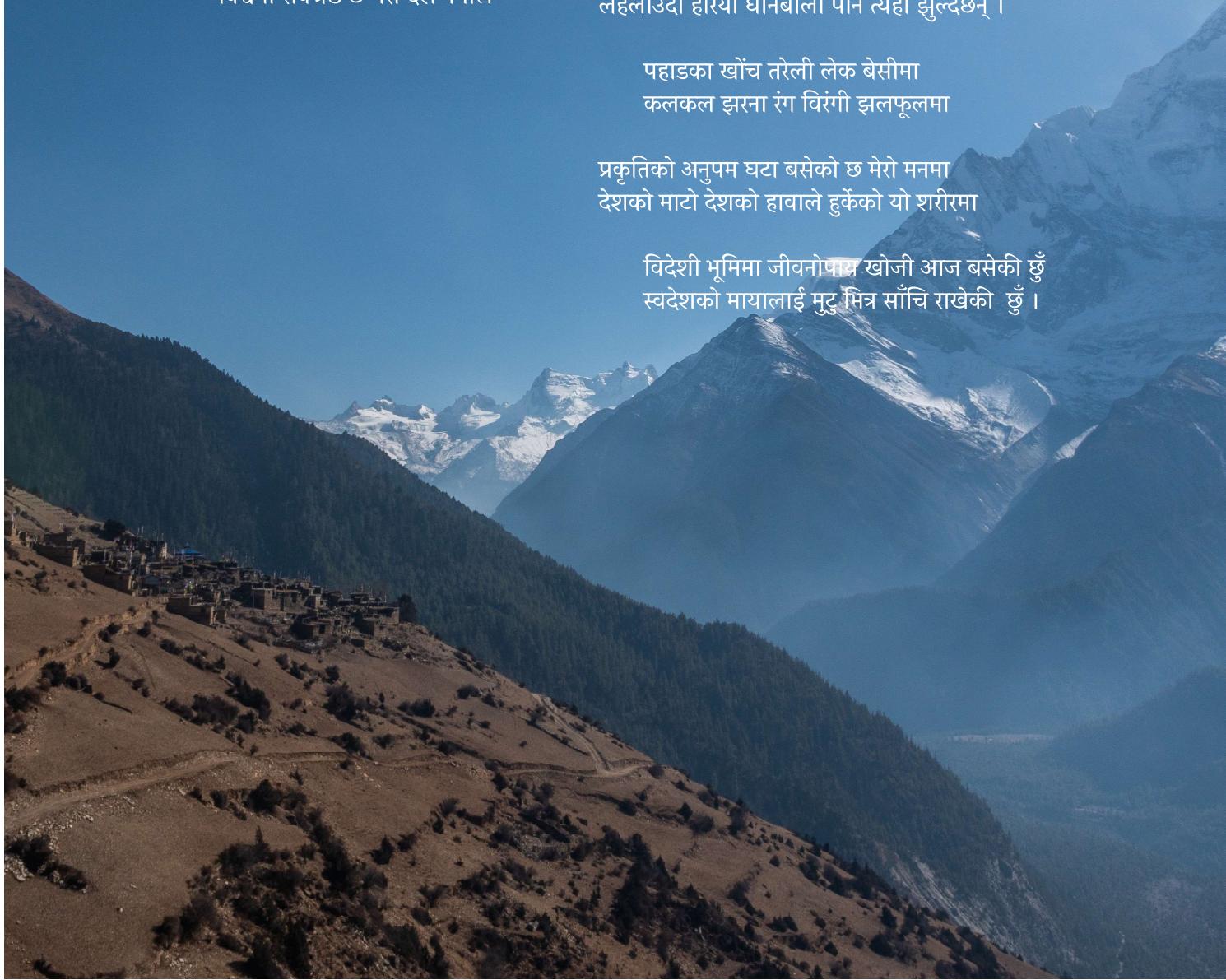
बुद्ध र सीताले जन्म लिएको देश नेपाल
विश्वमा सर्वश्रेष्ठ छ मेरो देश नेपाल

तराइको समथर भूमि हरियो वनले ओगटेका छन् ।
लहलाउँदो हरियो धानबाला पनि त्यही झुल्दछन् ।

पहाडका खोंच तरेली लेक बेसीमा
कलकल झरना रंग विरंगी झलफूलमा

प्रकृतिको अनुपम घटा बसेको छ मेरो मनमा
देशको माटो देशको हावाले हुर्केको यो शरीरमा

विदेशी भूमिमा जीवनेषाय खोजी आज बसेकी छुँ
स्वदेशको मायालाई मुटु मित्र साँचि राखेको छुँ ।

जिं छु भिन्तुना बिई

▪ हिन्दमैया बैद्य

न्होगु समुद्र तापाक्क च्वना:
जिमि पासायात टेलिफोन याना
छुँ भिन्तुना बिये जिं<
वयागु ख्वखना सः न्यना
सुस्त सः नं धाल
जिगु अन्तिम अवस्थाय्
छं जितः फोन याना हल
अले स्वाँ-स्वाँ याना
सुकु-सुकु ख्वल
जिगु नुगः हिङ्से च्वन
छुयाये छुयाये जुल
आः यात म्वाल पासा
आराम का,
जिं हार्न फोन याना हये” धाल
अले फोन तुईया याना दित
जिगु नुगः हिङ्से च्वन
जितः माःगुबलय् माःगु याना
माया याना तःम्ह पासा
उच्च शिक्षा हासिल यान्नाः
उच्च प्रदय् ज्या याये धुकूम्ह
निम्ह म्हाय्या मचाया मां
मृहं कलह व जः बन्धनं
पिहाँ वये मफुम्ह, छम्ह मिसा
जिमि पासायात,
थौं हलिं नेवा: दिनय्

जिं छु सुभाय् याये<
मनं मनं धया
पासा,
छन्त जिगु मतिना
नगुलय् छन्त घण्युना:
याना जिं प्रार्थना ।
हरेस नयेमते पासा
जिं छन्त नापलाः वयेतिनि
जिगु यक्को यक्को
मतिना व भिन्तुना ।

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
११४३

Amita Shrestha, Kiran Charan Shrestha
& Family

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
११४३

Monty's Fulham

HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT
1143

कूब्जा नितना
११४३

Ashish, Binny and Avin
Shrestha

SANUMAIYA
RAJKARNIKAR
SHRESTHA
presents

a yantrakala film

written by

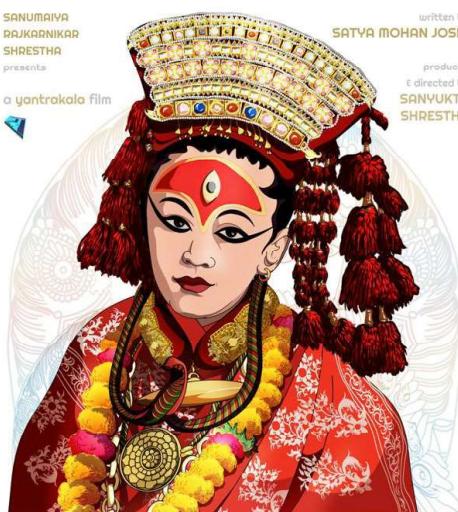
SATYA MOHAN JOSHI

produced

€ directed by

SANVUKTA

SHRESTHA

Nepal's Living Goddess KUMARI, as featured in

मात्रा लक्खा
मात्रा लक्खा

www.yantrakala.com

नेपाल सम्वत् १९४३ व स्वन्ति नखःया सकल नेपामी दाजु-किजा
तता-केहें पित्त भिन्तुना देष्ये ।

द्रूद्धसा निंतना
१९७९

Rukmani Manandhar

President, Pasa Puchah Guthi, Uk - London

SILICON LOGIC UK LTD

we bring IT to you

IT CONSULTING & STAFF AUGMENTATION

**Application & Product
Development**

**Data Engineering &
Analytics**

Cloud & DevOps

We cater to the services in emerging technology space such as AI/ML, Blockchain, Big Data and DevOps. The focus of Silicon Logic is to meet the business needs of clients through cost effective and scalable solutions. Our services also include technology and security consulting, quality assurance, creative services, and business intelligence with end-to-end professional consultancy services reflecting our purpose and dedication toward the continuous development of our stakeholders' requirements.

*From stakeholder experience
to effective decisions*

JOIN US

More information call us

+44 (0)2076085771

Visit our website

www.siliconlogic.com

**HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143**

कृष्णा चतुर्दशी
२२७९

— Gopal Prasad Manandhar
and Family

**HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143**

कृष्णा चतुर्दशी
२२७९

— Lal Bahadur Gurung
President - NRNA - England
State Coordination Council

**HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143**

कृष्णा तिर्त्ना
११४३

— Kiran Manandhar, Uttara Manandhar
and Family

**HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143**

कृष्णा तिर्त्ना
११४३

— Uttam Kakshepati and
Family

सुलाकंसा तेलकासा म्हितल

■ मनदेवी तप्राकार

२८ निबार, सकले छेय च्वनेगु दिं। सच्याका: या ईलय जगत बहादुर व वया तिरि जमुनादेवी न्हिच्छेया त्यानुलंकेत लाइर्ड कवहाँ वना फःलय फेतुना च्वन। निम्हेसिन छु छु विचायाना च्वन त्बलय जुया विई त्यंगु हयाउगु निभा स्व सँव। इमित खनाः ड्झिदव च्यादै दुम्ह निम्ह छयपिं “अजि ! अजा! जिपिं लाइर्ड म्हितःवयागु। जिमित म्हयाईपुला मचात ह्वोने दै वल।

छिपिपिने चा: ह्वूवनेगु मरखुला ? थौ शनिवार लाइर्ड च्वनेगु छिमिगु ई मखु।” अजि छयपिंत खँ छुत छुयपिसं म्हाईपु ख्वालं सः विल “माँया यक्को ज्या दुँह। बा:या त्यानुसे च्वँ प्याहाँ वने मखु धाल। थौ जिपिनं अजा अजिपिं नाप लाइर्ड हे म्हितेगु।” न्यासिचाया निम्ह छयपिंस अजायात घयपुवन। जगत बहादुर छयपिंत थःलिक्क फेतुका: न्यन-छु कासा म्हिते मास्तेव छिमित का धासाः। मचातयसं लय लयताया लिसः बिल - “उखुनु म्हिताथे थौं न तेलकासा म्हितेगु। जिपिं ब्वाय ब्याय वनागुलिं अजिपिंस जिमित ज्चँ वय मफु। अजा अजिपिं ब्वाय वने मफु जिमिसं छिमित याक्कन ज्यनेफु आजु थिई मलांव मखुला अजा?” “खः खः छिपिं बल्ला जिपिं बमला ! अँ थौ गन आजु यायगुले ? च्याकिचा पहलं मिसामचाईयन

काचाकंक हे धाल - “हुँ फल्चाय च्वंगु तःगःगु थाँयात आजु यायगु मज्यूला अजा? फल्चां झुगुलु झुगुलु ब्वायगु तसंक न्हयाइपु !

च्याकिचा छययागुं खँ न्यनाः अजा भतिचा ई विचा याना धाल - आजु थिईत फल्चाच्वय थाहाँ वनेमा। अजा अजिपिं थाहाँक्वहाँ यायत थाकुसे च्वँ। बरु हुंकन कुनय च्वंगु तःफा ल्वँहयात आजु का: वनेगु मज्यूला ?”

“ज्यु ज्यु , अजा ! लापाथाना मस्त तिं तिं न्हुल। दमया ल्वय दुम्ह अजि से से मिंक सास फिनाः छयपिनिगु लयतायात त्वाः थल - मस्त ! थौं जि भचा म्हँ सुखमदु। तेलकासा मखु सुलकासा म्हितेगु मज्युला ? अजा अजिपिं थुन्ना थुन्ना चुईक यक्को हे तेलकासा म्हिते धुन। जिमित त्यानेसो च्वने धुंकल। छिपिं माँ बा पिं नाप तेलकासा म्हिति न्है पुतापिं।”

तः धिम्ह छय अजूचाया मचास् वयक न्हयसः यात “अजा अजिपि सुनाप तेलकासा म्हितागु? जिमिसंला मंख। जमुना देवी छययात छपनय पितुपिया: मतिना भ॒मचायक छययात व॑ंख कनेथे ध्वाथुकल - छिमि माँ, बा: , ककाः, निनिपिं नाप तेलकासा यक्को म्हितेधुन। छिपिं

चिचिधिकः बलय छिप्नाप नं बुईगलय तेलकासा म्हितेघन । स्वः ! अजियात गपायसं सें सें वयाच्वन !

अजिया खँ मचापिंस छु थुई? अजिया खँ न्यनाः तः धिम्ह छय जिल्ल जुया ख्वाः स्वयाच्वन । चिधिम्ह छय म्हुतु पकु पकु चिका ख्वयथे ख्वयथे याना ख्ववि ललः धायक ल । छययात घेसुना कयाः चुप्पाः तयाः ख्ववि हुइका अजिं हेकल - जिमि ज्ञानिपिं छयपिं ! अथे ख्वय मज्यु । झी म्हितेगु ला ख हेखः नि बरु तेलकासा मखु सुलाकासा म्हितेगु न्है ? सुलाकासा म्हितेगु न तंसंकं न्ह्याईपु । उखुनु छिपिं बईगलय hide and seek म्हितागु मखुला ? छिमिसं मिखा पिया वान टु थ्रि फोर धका झकि तक ल्याः खना मिखा चायका माँ बाः पिंत माः वन । खापा ल्यूने, दराज ल्यूने सुलाकासा म्हितेगुनं । छिमिसं मिखा पियाच्वं जिपिं याकन सू वने । जिमिसं जिल धाल कि जिमित माः वा न्है । जिपि याकन हे आजुथ्यू वनेगु कुःत याय । थुलला पुतापिं ? छयपिस थुलधैथे छयो हिईकल ।

न्हापां तःधिम्ह छयनं. मिखा पिल । स्वम्ह सुलेत विस्यूवन । भतिचा लिपा जि वल न्है धा धा मिखा चायका: सुलाच्वंपि सकसित माः जूल । अजा व केहेचा सुलाच्वे थायंस खनेदत । तर अजि खनेदयक मवः । गन वनाः खनेमदुगु आजु काः वन जुई धका विचाः याना अजियात माः जुल । तुँल्युने, पः खा ल्युने , देगचाल्यूने, छोलि दुने न्यंक माः जुल तर अजियात गन लुईकेमफु । मचात त्यानु चायकाः फलय थ्याच्व फेतु ल ।

छिमि अजि तसंक त्यानुका सुलाच्वेथाय न्ह्योवयकल जुई जिं माला वय न्है । छिपि थन हे फेतुना चँ । ताउत जि ल्याँहा मवःसा माँ बाः पिंत सःति न्है । अजा अजियात माः वन । अजियात व्यनाः अजा वई धका छयपिं लाछिई पियाच्वन । अजा अजिपिनिगु लॅं स्वया च्वन । अजियात सगेतय वना मा वंगु खः ला ? अजानं. ल्याहा मवल । छयपिस थः मा बौपिंत तिवा तिवा सःतल । हथासं माँ बौ क्वहाँ वल । माँ बौ खनेव अजा अजि ल्याहाँ मव धका व्हाय च्वाँय याना ख्वल ।

माँ बौ मचात सकले ब्वाँय ब्वाय जुया अजा अजि पिं माः जुल । न्हिच्छि न्हिच्छि ब्वाय जुजुं मचात ल्यासे ल्याम्ह जुल । माँ बौ पिं वुरावुरी जुल । इपिंस सुनान वाः मचा इपिं ला सुलाकांसा तलकासा म्हिता च्वन लिफः हे मस्वसे ।

ગુન્હિપુન્હી

ખ્વપઃયાય ગુન્હિપુન્હી (ગાઇજાત્રા)

■ સત્ય પ્રસાદ પ્રજાપતિ, યૂ.કે.

ગુંલાથ્ પુન્હિ (સાવન શુક્લ પૂર્ણિમા) નિસેં અષ્ટમી (ભાદ્ર કૃષ્ણાષ્ટમી) તક ગુન્હુ (નૌ દિન) તક માને યાઇગુ થ્વ નખ: યાય નાં ખ “ગુન્હી પુન્હી” ।

થૌં જિં થ્વ નખ: યાય બારે છિકપિંત જિં મસ્ત બલેં નિસેં સ્વયા વયા ચ્વનાગુ નખ: યાય બારે થ્વ પિથના ખે ચ્વયુ કુત: યાય ત્વના ।

૧ ન્હાપાંગુ દિં “પુન્હિ” (પહીલો દિન)

થ્વ દિં ગુંગુ બુબ (નૌ થરી ગેડાગુડી) તયા ક્વાતિ દેકા બ્યાંચાતા જા નકિગુ (ભ્યાગુતાલાઈ ભાત ખુવાઉને) દિં ખ: । સિનાજ્યા: યાય ઇલય બ્યાંચાતસિં ક્વાર ક્વાર હાલા સ્વર્ગયાય જુજુ (રાજા) ઇન્દ્ર યાત સિનાજ્યા યાય નિંતિં વા વેકા બ્યુ ધકા ઇનાપ યાસેં ગ્વાહાલી યાગુ લુમંતિ થ્વ દિં થથગુ બુંડ વના ગોજા (ભાતબાટ બનાઇએકો ચુચ્ચો આકારકો) દેય્કા ન્હાકં (ગોલાકાર ગરી કાટેકો મુલાકો ટુક્રાલાઈ એઉટા છેસ્કોલે ઘોચેર બનાએકો ઎નાકો રૂપમા) દેય્કા નાપં ક્વાતિ તયા બ્યાંચાતા સતા જા નકિગુ જ્યા જુર્ઝી ।

થ્વ દિં બહનિથાય ઇલય ખ્વપઃ યાય ગુઠી સંસ્થાન પાખેં ન્હ્યો જ્યાકિગુ “ધિંતાંધિસી” દે દકો ચાહિકા ક્વચાયકિગુ જ્યા જુર્ઝી । કહે નિસેં ધિંતાંધિસી અલે સાપારુ શુરુ જુગુ ચિં ન ખ થ્વ ।

૨) મૂ દિં સાપારુ (દોશ્રો દિન)

થ્વ પુન્હિયાય કન્હયેખુન્હ પરેવા ખન્હ માને યાઇગુ દિં ગુન્હિપુન્હી યાય મૂ દિં ખ ।

ધિંતાંધિસી મ્હિતિગુ થ્વ દિં ધિંતાંધિસી મ્હિતે ન્હ્યો વ લિક છુ છુ જુયેમા વો બારે છકોચા ચ્વયુ કુત: યાયત્વના ।

ખ્વપઃ દે અલે ખ્વપઃ દેયાય જઃખ ચંપિનિગુ છેં થુગુસિ મરુપિં (સો વર્ષમા પરિવારકા સદસ્ય મૃત્યુ ભએકો ઘર)

યાય લુમંતિ થ્વ દિં સાપારુ પિકાઇગુ જ્યા જુર્ઝી । સાપારુ ખે સાંચા તાહામચા અલે ચા: યામ્હ સાઁ દેકા ચાહિકિગુ પ્રચલન દુ । થ્વ બારે છકોચા ધાયગુ કુત: યાય ।

(ક) સાંચા :

મસ્ત મદુગુ છેં પાખં થ્વ સાંચા દેય્કા દે ચાહિકિગુ જ્યા જુર્ઝી । ડોક યાત કાપ તં ભુના ઉકિયાઉ ચ્વે ખ્વોઁ યાગુ સાઁ યાગુ કિપા તયા ડખઃ: (પરાલલે બુનેકો સિંગ) અલે તિસાવસ, તસબીર પુંકા સાઁચા તયાર યાઈ । મિંજ મસ્ત મદુગુ જુસા તુયુગુ કાપ તં ભુના દેકો અથેતું મિસા મસ્ત મદુગુ જુસા મિસા કાપ, હાકુપરાસી (હાકુપટાસી) ખં ભુના દેકો । થ્વ સાંચા છમ્હેસિન લ્હાના ÷ કુબિયા ખ્વપઃ દે ચાહિકિગુ જ્યા જુર્ઝી ।

॥ ચ્વે ધૈગુ સાંચા, તાહામચા વ ચા:
યામ્હ સાઁ મધ્ય પાછિ સાઁ દેકા
તયાર જુલકિં મરુમ્હેસિયાગુ છેં
યાય દુઃજ, જલાખાલા, થથિતિ
પિ અલે પાસા સકલ ચ્વના પૂજા
અર્ચના યાના વેક (મદુમ્હ) યાગુ
લુમંતિ યાયુ જ્યા જુર્ઝી ।

(ખ) તાહામચા:

પેપુ પેં યાત લુ: (પરાલબાટ તયાર પારેકો મોટો ધાગો જસ્તો) નં ચિયા ૧૫-૨૦ ફુટ તી તાહાકા દેકા તયાર યાઈ । ઉકિં દકલે ચ્વે કુસા (છાતા) વનં કવેં સાઁ યાગુ કિપા, ડખઃ: અલે તિસા વસ પુંકા મરુમ્હેસિયાગુ (તસબીર) કિપા તયા મિંજ ભાજુ મદુગુ જુસા મિંજ વસ, તુયુગુ કાપ અથેતું મિસા મધ્યુ મદુગુ જુસા હાકુપરાસી (હાકુપટાસી) ભુના તાહામચા દેકો ।

तस्त्रिर: अमित मचामरी

(ग) चा: याम्ह साँ:

गुम्हें गुम्हें सिया साँचा, ताहामचा यागु थासय् चा: याम्ह साँ देकिगु चलन दु । थ्व चिधंगु प्यचा: दगु खः (सानो चार पाड्ग्रे खट) देयका उकियागु घोने चा: याम्ह साँ देयका सम याना, तिसावस भुका मरुम्हेसियागु किपा तया थ्व खः तयार याई ।

च्वे धैगु साँचा, ताहामचा व चा: याम्ह साँ मध्य पाइछि साँ देका तयार जुलकिं मरुम्हेसियागु छेँ याय् दुःज, जलाखाला, थर्थिति पिं अले पासा सकल च्वना पूजा अर्चना याना वेक (मदुम्ह) यागु लुमतिं यायु ज्या जुई । वन लिपा घिंताँघिसी वनेगु तयार जुई । बाजा थायगु ज्या शुरु जुलकिं घिंताँघिसी म्हितिपिं सकल निगु झङ्वः खे च्वना कछी ल्वाका घिंताँघिसी प्याखं शुरु जुई । नापं प्याखं म्वह त हिंकिगु वस पुना, मिजंत मिस्तेयगु तिसा वस पुना सम याना प्याखं ल्हुँ ल्हुँ घिंताँघिसी म्हिता म्हितेगु ख्वप दे चाहिलिगु ज्या जुई । नापं थर्थिति, पासा, जलाखाला व दुःज पिं धुँ धुपाँए च्याका साँ यागु ल्यू ल्यू वना दे दको चाहिलिगु ज्या नं जुई ।

रुम्हेसियागु आत्मा सधं शान्ति जुयेमा, दश भुवने बास लायेमा धका धुं व धुपाँए च्याकिगु ख धका बाज्या अजि पिसं धया तगु ख । दे चाहिले बले लंपु डोके मत्यो धाई ।

ख्वपः याय् सापारु चहिलेगु लंपु

(Route) :

सुजमारी (सूर्यमढी), तचपाल (दतात्री), इनाचो, गोमारी (गोल्मढी), सुकुध्वाका (सुकुलढोका), साकोथा, तमारी (टौमढी), तालाक्व (उयततभचथ कत्रगबचम), नासमना, बंशगोपाल, भार्वाचो, नःपुखु, लाय्कु दरबार, बालाखु, त्रिपुरसुन्दरी, चोछेँ, तुष्ठिमला, महालक्ष्मी, नागपुखु (नागपोखरी), क्वाथण्डौ, नवदुर्गास्थान, कुल्लाछेँ, गछेँ, बालकमारी, त्वचा: हानं सुजमारी ।

सापारु खुहुँ थ्वे लंपु मदोंकसिं गुःचा (नौ पल्ट परिक्रमा) चाहिले फत धासा वैतरणी तरे जुइ धका ध्या तगु बाखँ नं दु ।

बहनिथाइलय् भैलद्यो (परालबाट तयार पारिएको ताहामचा) दे दको चाहिले धुका जक सापारु क्वचाहिगु खः । भैलद्यो नापं अले त्वालय मदुपिं सकसियागु ताहामचा नापनापं यंका घिंताँघिसी म्हितेगु स्वे याय् निंति येँ यँल जख थासँ वया त्वालय् त्वालय् पिया च्वनि भैलद्यो स्वे या निंति ।

थ सापारु बहनि ख्वपे: च्वां पुलाँ पुलांगु प्याखं त केनिगु ज्या जुई । सि: प्याखं धका केनिगु व बहनि चछिः दुने दे दको त्वालय् त्वालय् क्यना क्वचाकेमा । थ्व बहनि प्याखं म्वह तैत सिगु छेँ (मरुम्हेसियागु छेँ पाखँ) नेगु त्वःनेगु दको व्यवस्था याना बि । मरुम्हेसियागु आत्मा शान्ति जुया धका सि: प्याखं पिकाइगु ज्या जुई ।

३) सापारु कन्हेखुन्हु द्वितिया (तेश्रो दिन)

थ दि यात डिको (विश्राम दिन) धाई । सापारु खुन्हु थाकुक घिंताँघिसी ल्हूगुलिं दिपा काइगु ज्या जुई ।

- ४) सापारु कंसा खुन्हु त्रितिया खुन्हु (चौथो दिन)
- ५) सापारु प्यन्हु खुन्हु चतुर्थी खुन्हु (पाँचौ दिन)
- ६) सापारु ड्यान्हु खुन्हु पंचमी खुन्हु (छैठौं दिन)
- ७) सापारु खुन्हु खुन्हु षष्ठी खुन्हु (सातौं दिन)
- ८) सापारु न्ह्यन्हु खुन्हु सप्तमी खुन्हु (आठौं दिन)

सापारु त्रितिया निसें सप्तमी तक न्हिनय् न्हिनय् ख्यपः नगरपालिकां आयोजना यागु धिं धि बला कासा खे ब्वति काया घिंताँघिसी धिं धि बला कासा त्वालय् त्वालय् घिंताँघिसी केनिगु ज्या जुई अर्थेतुं बहनि बहनि प्याखँ धिं धि बला कासा जुई । थ त्रितिया निसें सप्तमी तक ख्यपेः च्वांगु गुलिनं पुलाँ पुलांगु प्याखँ त पिदनिगु ज्या जुई । धिं धिं बला कासा खें त्या पिंत सिरपा लःल्हायागु ज्या न जुई । थ भैऽवले केनिगु प्याखँ तयु नां थथे दुः

- (क) भैल प्याखँ (भैरब नाच)
- (ख) कवांचा प्याखँ (कपभमितयल मबलअभ)
- (ग) खिचा प्याखँ (कुकुर नाच)

(घ) ख्यागोरा प्याखँ (भूतप्रेत नाच)

(ड) देबी प्याखँ (देवी नाच)

(च) लाखे प्याखँ (लाखे नाच)

(छ) माक प्याखँ (बाँदर नाच)

(ज) नागाचा प्याखँ (राधा कृष्ण नाच)

(झ) गाइँचा प्याखँ (गाइने नाच)

(ज) फाकँदलि प्याखँ

(ट) म्हेखा प्याखँ (मयूर नाच)

(ठ) भालु प्याखँ (भालु नाच)

(ड) सितला माँ प्याखँ (सितलामाता नाच)

थ दको प्याखँ स्वे याय् नितिं त्वालय् त्वालय् चछिः
चछिः मनु मुःना च्वनि ।

४) सापारु च्यान्हुखुन्हु, कृष्णाष्टमी खुन्हु (अन्तिम दिन)

भगवान कृष्ण (द्यो) यागु जन्म जुगु खुशी खे थ दि धर्मकर्म खे ब्वति काया थागु म्ह्यो (शरीर), ब्वःहले (काँधमा), ल्हाते (हातमा) अले कपाले (टाउको माथि) मतः (दियो) च्याका दाफा, भजन व बाजा नापानापं दे दको चाहिला “गुन्हिपुन्ही” क्वःचायेगु ज्या जुई ।

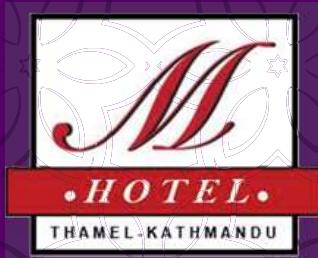
थथे गुहु तक नखः मानेयाना “गुन्हिपुन्ही” नां जागु नखः सिधई !

तस्विरः अमित मचामसी

नेपाल सम्बत् ११४३ व स्वन्ति नखःया सकल नेपामी दाजु-किजा
तता-केहें पित्त भिन्तुना देष्याये ।

नूद्या नित्या ९९७९

M Hotel Thamel - Kathmandu
19/29 Kumari Mar, Jyatha - Thamel, Kathmandu Nepal
T: +977 14250454 | F: +977 14266675
E: mshrestha@btinternet.com | W: www.mhotelthamel.com

महान् श्रेष्ठ र परिवार

नूद्या नित्या

NEPAL SAMBAT 1143

We would like to wish you a very
HAPPY NEW YEAR

MONTY'S KINGSTON

53 Fife Road,
Kingston upon Thames KT1 1SF
020 8546 1724

IHEE & **KAYETA PUJA IN THE UK**

■ BY OJESH SINGH

“

Pasa Puchah Guthi, UK is the only Newah organisation in the UK. It was established in 2000AD mainly to preserve & promote Newah culture and tradition in arts, literature, music, dance, customs, rituals etc in the United Kingdom

Out of many samsakaraas in a life of a Newah, Ihee and Kayetapuja are the major samsakaras that are most memorable to young boys and girls of Newah Community.

[Kayetapuja, also known as Bratabandha, is a one of the major samskara (ritual) performed for boys in a Nepali community. It is the gateway to maturity for young boys signifying transition from boyhood to manhood. For this occasion, the boys head is shaved as a symbol of renunciation of worldly ego, identity and fashion. This prepares them to face the world without any physical distraction. In Hindu communities, this represents the banishment of the boy, symbolizing of Ram's exile whereas, in Buddhist communities, this represents abandonment of worldly pleasures by the boy and transition to a monk.

Ihee is the premenarchial rite in Nepali Community, in which pre-adolescent girls are mock-married to a divine symbol to ensure that the girl becomes and remains fertile. Hence, the girls are never considered widow.]

However, for the Newah expats in the foreign countries, these two rituals are more of a hassle than the entertainment. Mainly because, it's not something one can organise at their own will. It requires several resources, a Gobhaju (Newah Priest); Space for the puja, all the puja-jwolan (essential material for puja) and the Sait, the auspicious time. Due to these challenges people tend to take their kids back to Nepal for perform these very important rituals. This would mean a huge financial implication and the restriction of time. The travel cost added to the arrangement of time off from work is another big challenge

for the parents and the kids alike.

Pasa Puchah Guthi, UK (PPGUK) has been organising these events for Newah kids for over a decade now. Pasa Puchah Guthi, UK has 6 branches at 6 different locations of the UK. Mr. Keshab Bahadur Shrestha of Pasa Puchah Guthi, UK, Aldershot (PPGUK-Aldershot) Branch took the initiative to organise the first Ihee and Kayetapuja Ceremony in 2010. Since then, PPGUK UK – Aldershot has been conducting Ihee and KayetaPuja Ceremony in the UK, annually, until Covid lockdown put a halt on the ceremonies for the year 2020. Especially Ihee is an age sensitive ritual for young Neah girls. The lockdown due to the rising number of COVID infections in Nepal and in the UK created a huge concern for the parents who had their daughters coming to an age.

PPGUK organises Ihee and Kayetapuja ceremonies in a group as samuhik program. This is conducted mainly in Hindu temple located at the area called Southall in London. In average 15 preadolescent girls participate for Ihee and about 5 boys participate for Kayeta-puja. PPGUK organises everything that is required. All the Puja-Jwolan, space, priest and even food. Prior to Covid, each family were allowed to bring unto 10 guests. All the guests were also provided with food. However, after

“

Our Newa communities in the diaspora have faithfully tried to keep some of our traditions and cultural rituals alive. “Yenya Punhi” and “Mha Puja” are celebrated with great spirit and enthusiasm everywhere.

COVID, to maintain social distancing and to reduce the risk of infection the number of the guest has been reduced to 3.

For the ceremony, parents will only have to bring a Pujba (a plate with the offering to the god) and their daughters in a bridal dress for Ihee and their sons without any restrictions; everything else is provided by the Guthi. Guthi charges a very minimal fee for all this. It used to be £300 per kid but it has been raised to £350 after a decade.

Gubhaju or the priest plays a vital role in the ceremony. PPGUK endeavours to get a Newah Priest whenever possible. Before the pandemic a Newah priest called Mr Bhupatindra Rajopadhyaya from the US was invited to perform the rituals. Post COVID pandemic, he had several training sessions with the priest in the UK so that he was eligible to perform Newah rituals.

After the COVID pandemic the importance of being able to conduct these rituals abroad has been highlighted immensely. Immediately after COVID, Guthi was able to conduct these ceremonies twice in the year of 2021 serving over 50 Newah families. This year Guthi plans to conduct 3 of such ceremonies and aims to serve over 70 families.

C-53 BUILDING SERVICES
We Build Your Dream Home

Ajay Thakuri
Director
Call: 07565528246
Email: aajaythakure@hotmail.co.uk

Specialist in New Build, Loft Conversion,
Extension and Total Refurbishment.

**UK VISA का लागि
हामीलाई सम्भनुहोस् !!!**

बुबा-आमा, दाजुभाई, दिदी-बहिनी वा साथीको Visit Visa
वा श्रीमात् श्रीमतीको Dependent Visa
वा British Gurkha को छोराश्वेरीको Visa
वा अरु कुनै Visa Apply गर्ने Visa Guide Nepal
लाई सम्भनुहोस् ।

हाम्रा सेवाहरु

- Online Visa Form Filling
- Documents Guidance
- Documentation • English Translation

VISA GUIDE NEPAL
PVT. LTD

9823001100 (Viber), 9867808903 (Viber),
015902232 (Landline)
Email : visit.visaguidenepal@gmail.com
Bhagawan Bahal, Thamel, Kathmandu

<https://www.facebook.com/visaguidenepal/>

**HAPPY NEW YEAR
NEPAL SAMVAT 1143**

**नेपाली निर्वाचनी
१९६५**

— Bimal Kachipati and Family

Bexleyheath

Our Services

- Mortgages
- Home Insurance
- Protections
- Property Sales*
- Property Lettings*
- Property Management*
- Commercial Finance*
- Wills & Estate Planning*

Pallavi Shrestha CeMAP, MBA
Mortgage & Protections Adviser

 02081 947677

335 Broadway, Bexleyheath, DA6 8DT
info@peepal.co.uk | www.peepal.co.uk

Tidworth

4 Station Road
SP9 7NN
01980 881200

Swindon

119 Commercial Road
SN1 5PL
01793 387999

Farnborough

47 Lynchford Road
GU14 6EG
01252 416516

Hounslow

Vista Centre, Suite B4:04A
50 Salisbury Road, TW4 6JQ
02080 164899

Ashford

Suite 1, Henwood Pavilion
Henwood, TN24 8DH
01233 226116

Your home may be repossessed if you do not keep up repayments on your mortgage.

Peepal Mortgages is an appointed representative of The Openwork Partnership, a trading style of Openwork Limited, which is authorised and regulated by the Financial Conduct Authority, but conveyancing and will writing is not regulated by the Financial Conduct Authority. Peepal Estate Agents Ltd is registered in England and Wales with Reg no. 10728756. *The services promoted here are not part of the Openwork offering and are offered in our own right. Openwork Limited accept no responsibility for this aspect of our business.

**HAMPSHIRE
ACCOUNTANTS™**
Chartered Certified Accountants

**“ BETTER ACCOUNTING
STANDARDS FOR ALL ”**

**HAMPSHIRE'S ORIGINAL
ACCOUNTING FIRM FOR SMEs**

Accounting Services

- Capital Gains Tax
- Bookkeeping
- Personal Taxation
- Payroll
- VAT Submission
- Inheritance Tax
- Corporation Taxation
- Pensions
- Management Accounts

Additional Services

- Company Formation
- Registration Office Address Facility
- Intellectual Property

Please contact us for a
FEE-FREE
initial consultation

Farnborough Office:

 **Pembroke House, 8 St Christopher's Place,
Farnborough, Hampshire, GU14 0NH**
 01252 279882

Hanworth Office:

 **Office 1, Unit 2 Links Industrial Estate, Popham
Close, Hanworth, Middlesex, TW136JE**
 02088 947680, 07725 547573

 [@hampshireaccountants](https://www.facebook.com/hampshireaccountants)

 [@hampshire_accountants](https://twitter.com/hampshire_accountants)

 hello@hampshire.accountants

 www.hampshire.accountants

